VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 124 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, lokak. 28 p. — Saturday, Oct. 28, 1968

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

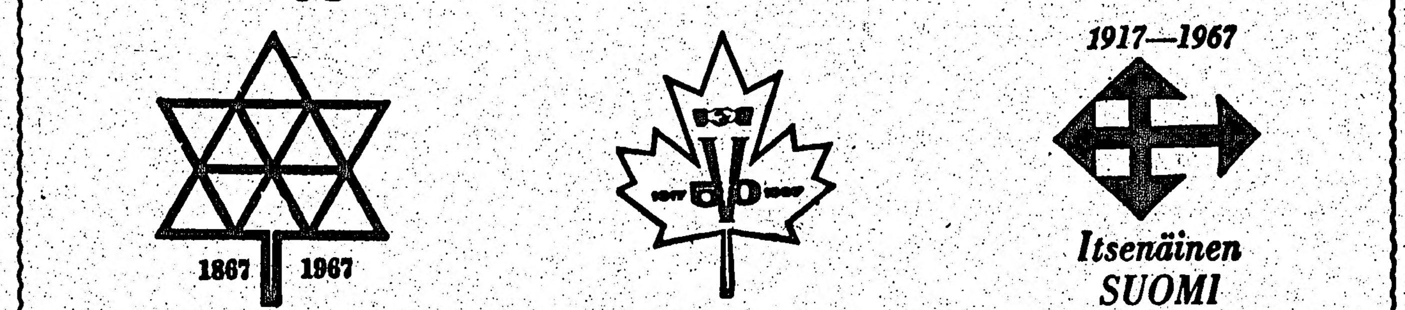

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

USA poikkiteloin aluevesirajoista

Vastustaa Canadan suunnitelmaa aluevesirajojen siirtämiseksi 12 mailin päähän kalastustarkoituksessa

Otawa. — Yli kolmen vuoden kuluttua siitä kun parlamenttimme hyväksyi lain 12 mailin kalastusaluevesistä, liittohallitus aikoo ryhtyä soveltamaan sitä täytäntöön n.s. "helpoissa paikoissa".

Samalla saatiin kuitenkin Washingtonista tietää, että Canada joutuu välittömään konfrontaatioon Yhdysvaltain kanssa tästä aluevesirajakysymyksestä, sillä Yhdysvallat vastustaa jyrkästi Canadan suunnitelmaa aluevesirajojensa laajentamiseksi.

Canadan parlamentin v. 1964 hyväksymä laki vahvisti 3 mailin aluevesirajat ja lisäsi siihen 9 mailia Canadan yksinoikeutetuksi kalastusalueeksi. Tämä 12 mailin aluevesiraja toteutettiin heti kahta tärkeää poikkeusta lukuunottamatta:

1. Tämä raja seurasi kaarevaa rannikkoa tarkoittaen, että missä on rannassa syvennys (lahti) siellä aluevesiraja tulee lähelle ulkonemaa (niemen päät);
2. Yhdysvalloilla ja seitsemälle eurooppalaismaalle, joilla on "historialliset oikeudet" Canadan rannikolla, saavat jatkaa kalastustaan 12 mailin aluerajan sisäpuolella.

Vuoden 1964 laki oikeuttaa Canadan hallituksen määrittelemään suorat perusliinjat (ulottumien eli niemen päistä), mistä mitataan aluevesirajat, tarkoittaen, että 3 mailin aluevesirajoja ja siihen lisättävä 9 mailin kalastusvesiraja on käytännöllisesti katsoen paljon kauempana kuin 12 mailia rannikon syvennyksestä (esim. lahden pohjasta).

Canadan hallitus on neuvotellut kolme vuotta Yhdysvaltain ja seitsemän eurooppalaismaan (Britannia Norja, Tanska, Ranska, Portugali, Espanja ja Italia) tästä peruslinjakysymyksestä mutta vaikeimmat pulmat ovat edelleen ratkaisematta.

Ulkoministeri Paul Martin sanoi torstaina alahuoneen erään komitean istunnossa, että hallitus on valmiina aloittamaan tämän linjan (mistä aluerajat mitataan) vetämiseksi hallinnollisen määräyksen perusteella. Hän sanoi esittävänsä pian hallinnollisen määräyksen, mikä määrittelee tämän peruslinjan Labradorin sekä Newfoundlandin itä- ja etelä-rannikolle.

Mr. Martin sanoi, että neuvottelut mainittujen maiden kanssa jatkuvat.

Washington. — Yhdysvaltain ulkoministeriön puhemies Robert McCloskey tiedotti torstaina, että "Yhdysvallat ei ole valmiina hyväksymään näiden linjojen laillisuutta". Hän antoi tämän lausunnon sanomalehtien haastattelutilaisuudessa mikä oli kutsuttu nimenomaan siinä mielessä, että USA tiedoittaa kantansa tästä asiasta.

Mr. McCloskey sanoi, että Yhdysvaltain hallitus voi esittää virallisesti vastustavan kantansa asiasta "sekä varata sen (USAn) sekä kansalaistensa oikeuksien säilyttämisen."

"Tämä lausunto annettiin pian sen jälkeen kun Canadan ulkoministeri Martin tiedotti torstaiamuna, että Canadassa ruvetaan toteuttamaan Labradorin ja Newfoundlandin rannikolla uusia aluevesirajasäädöksiä.

Vaikka USA:n hallitus sanoo hyväksyvänsä peruskohdasta toiseen (niemestä niemeen) vedettävän peruslinjan (mistä aluevesirajat mitataan) se vastustaa kuitenkin sitä tapaa, miten Canadan hallitus aikoo tätä periaatetta täytäntöön soveltaa, selitti mr. McCloskey. USA katsoo, että Canadan suunnitelman mukaan jäisi Canadan aluevesirajojen sisäpuolelle suuria avoimia meriosia (suurten lahtien kohdalla) missä yhdysvaltalaiset eivät voisi harjoittaa meriliikennettä, kalastusta jne.

Munkki kirjoitti protestisanoman omalla verellään

SAIGON — Eräs buddhalaismunkki teki keskiviikkona haavan omaan käteensä ja käytti omaa vertaan "musteena" kirjoittaessaan avoimia kirjeitä, missä arvostellaan Saigonin sotilasjuntaa hänen uskontonsa vainoamisesta.

Saigonissa julkaistussa eräässä lehtitiedossa kerrottiin, että "taistelumieliset" buddhalaisjohtajat ovat hyväksyneet kolmen nuoren tytön tarjouksen, että he polttavat itsensä Saigonissa kuoliaaksi protestoidakseen sitten presidentiksi vastikään valitun Nguyen Van Thieun hallituksen toimenpiteitä vastaan.

"Taistelumielisen" buddhalaisjohtajan Tri Quangin seuraaja, 22-vuotias Tri Phuoc teki parranajokoneen terällä haavan toiseen käteensä ja antoi veren vuotaa kulhoon. Toinen munkki kastoi kirjoitusharjansa kulhossa olevaan vereen ja kirjoitti kangasneliöihin YK:n pääsiteeri U Thantille ja presidentti Thieulle osoitetut kirjeet.

U Thantille lähetetyssä kirjeessä sanotaan, että Thieu on katolinen ja että hän "vainoaa epäoikeutetusti buddhalaisia". U Thantia pyydetään "pelastamaan buddhalaisuus".

Thieulle lähetetyssä kirjeessä pyydetään hallitusta antamaan Tri Quangin johtamille buddhalaisille virallinen tunnustus sen sijaan kun se nyt annetaan ns. maltillisille buddhalaisille.

REV. KING SUOSITTELEE PITKÄÄ TOTTELEMATTOMUUSKAMPANJAA

Tarkoituksena on siten painostaa kongressi tarvittaviin toimenpiteisiin köyhyyden lopettamiseksi

Washington — Rev. Martin Luther King suositteli alkuviikolla kaupunkia pitkittyvästi halvaannuttavaa mielenosoituskamppanjaa Washingtonissa tarkoituksella painostaa kongressia hyväksymään $20 miljardin hintaisen ohjelman kansakunnan vapauttamiseksi köyhyydestä.

Tämä atlantalainen kansalaisvapausliikkeen johtaja sanoi, että seuraavat 21 vuotta tarvitaan vuosittain $20 miljardia kaupunkien slummilueiden uudelleenrakentamiseksi, heikommassa talousasemassa olevien opiskelumahdollisuuksien parantamiseksi ja työpaikkojen takaamiseksi niille, jotka haluavat työtä tehdä.

"Täällä Washingtonissa on tullut kämppäys-aika niin että tuhannet ja tuhannet (mielenosoittajat) ovat täällä kunnes liittohallitus ja kongressi suostuu tekemään jotakin tämän ongelman ratkaisemiseksi,' sanoi tri King.

"Meidän tulee tehdä selväksi, että kaupungin elämä ei jatku normaalisesti. Sen saavuttamiseksi meidän täytyy turvautua kunnalliseen tottelemattomuuskamppanjaan."

Tri Kingin kerrotaan esittäneen nämä mielipiteensä eräälle kirjeenvaihtajalle annettuaan todistajalausunnon viimekesäisiä mellakoita tutkivalle presidentin erikoiselle neuvonantokomissionille.

Hän sanoi esittäneensä raha-ehdotuksensa mainitulle komissionille, mutta ei tiedä, miten komission jäsenet siihen suhtautuivat.

Tri King sanoi, että "joukkomittaiset mielenosoitukset ovat tarpeellisia" sillä "minä en näe miten kongressi voisi toimia nyt oma-aloitteisesti."

"Minä pelkään, että meillä on liian paljon sitoumuksia muualla. Niin kauan kuin sydämemme on Vietnamissa, meillä ei voi olla suuria kotoisia ohjelmia," hän selitti.

Puhuen ehdottamistaan mielenosoituksista, mitä olisi järjestettävä myös muissa kaupungeissa, tri King sanoi: "Meidän täytyy löytää keskitie kahakoille ja avuttomalle antautumiselle."

"Me tarvitsemme ei-väkivaltaisen kunnallisen tottelemattomuuskampanjan eskalointia kanavoidaksemme väestön oikeutetun suuttumuksen" jotta ei tulisi uusia väkivaltaisuuksia, hän selitti.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $8,050.17

Alueittenvälisessä kilpailussa kapusi Man.-Sask. lehtialue yhtä porrasta ylemmäksi

Lehtiemme isäntien ja emäntien kokoontuessa yhtiökokoukseen Torontossa lauantaina, lokakuun 28 pnä, heitä tervehtii se ilosanoma, että tämän viikon aikana ylitettiin haastekampanjassa $8,000.00 rajapyykki, ja että lisää lahjoituksia on jatkuvasti tulossa!

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi kultavuottaan nyt viettävän Vapauden sekä Liekin kimpusta — saapui viikon kuluessa 20 lahjoitusta ja niiden ansiosta kaunis rahasumma $129.00 sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteista!

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa pysyi kärkipää entisissä asemissaan mutta Man. Sask. alue täytti osuutensa reilusti ja nousi kuudennelta tilalta viidennelle. Onneksi olkoon!

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että haastekampanja on tähän mennessä tuottanut $8,050.17 — ja kuten sanottu lisää lahjoituksia on tulossa.

Nyt saapunutta yhteissummaa kaunistaa osaltaan tuntuvasti Kirkland Laken naistenkerhon lahjoitus, $30.00. Suurkiitos naisystävät — ja lisää sellaista vieläkin kuulukoon!

Tulokset alueittain ovat nyt seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
POHJOIS-ONTARIO	$1,300.00	$1,588.50	$ 116.00	$1,704.50	131.12
LÄNSI-ONTARIO	1,500.00	1,617.00	267.00	1,884.00	125.6
KESKI-ONTARIO	1,830.00	1,938.47	218.50	2,156.97	117.87
BRITISH COLUMBIA	650.00	485.05	267.50	752.55	115.78
Manitoba ja Sask.	55.00	49.00	11.00	60.00	109.09
Etelä-Ontario	1,325.00	1,127.25	117.00	1,244.25	93.9
Quebec	250.00	133.00	44.00	177.00	70.8
Alberta	90.00	26.00	28.00	54.00	60.0
U.S.A.			13.90	13.90	
Suomi			3.00	3.00	
	$7,000.00	$6,964.27	$1,085.40	$8,050.17	115

Uusia lahjoituksia ja haasteita saapui nyt seuraavasti:

HANNA JA TAUNO NIEMI, LaSalle, Que., vastaavat $5.00 Reino Myllyniemen haasteeseen.

FANNI JA LEN SEPPÄLÄ, Riverdrive Park, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

KALEVI JUVONEN, St. Boniface, Man., lahjoittaa $20.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

IDA JA SIGRID, R.R. No. 1, Copper Cliff, Ont., vastaavat $3.00 Manta Kinnusen haasteeseen.

LAINA JA URHO PURRA, Sudbury, Ont., vastaavat $10.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat kaikki Virtalaiset ja Härmäläiset.

EFFI JA ART SIVEN, Vancouver B,C., vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin.

A. LUOTO, Finland, Ont., vastaa $1.00 Jack Rajalan haasteeseen ja toivoo että kaikki maksaisivat saamansa haasteet.

SAIMA HUTKO, Sprucedale, Ont., vastaa $5.00 Impi Kaakon haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

LAURI SETÄLÄ, Wanup Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden kultavuoden rahastoon.

OLAVI NIETTAANMÄKI, Sudbury, Ont., vastaa $10.00 Wm. Eklundin haasteeseen.

MARY JA TOIVO KORHONEN, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi.

LILLIAN JOKINEN, Sudbury, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa kaikki Vapauden entiset "Bookkeeparit" tekemään samoin.

ALLI NORGORD, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa seuraavat: Lempi Pelto ja Mary Erickson, Nolalu, Ont., vastaamaan vointinsa mukaan.

TOIVO KANKAINEN, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 Antti Hirvikosken haasteeseen ja haastaa Erkki Idmannin liittymään Vapauden juhlavuoden lahjoittajiin, että sen ilmestyminen olisi turvattu.

KALLE AMPI, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapaus-lehden 50-vuotis syntymäpäivän kunniaksi ja haastaa Antti Laineen tekemään vointinsa mukaan.

ANTTI LAINE, Port Arthur, Ont., vastaa $2.00 Kalle Ampin haasteeseen ja toivoo kaikkien haastettujen maksavan kunniavelkansa.

KUSTAA PERÄLÄ, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $1.00 ja haastaa Olga Rahkolan viemään haastetta eteenpäin.

NIILO JOKITALO, Port Arthur, Ont., vastaa $5.00 saamaansa haasteeseen ja toivoo kaikkien tekevän lahjoituksen lehden 50-v. syntymäpäivän kunniaksi kykyjensä mukaan.

KIRKLAN LAKEN NAISTEN KERHO, Kirkland Lake, Ont., lahjoittaa bingoillan tulot $30.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

ELLI HAMLIN, Sprucedale, Ont., vastaa $2.00 Lempi Korven haasteeseen ja haastaa Frank Salon, Sprucedale, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 129.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	6,835.27
	6,964.27
Liekin lahjoitukset	1,085.90
Yhteensä	$ 8,050.17

OMSIP rupeaa varaamaan myös ryhmävakuutuksia

Hallitus vakuuttaa kuitenkin, että suuret vakuutusyhtiöt saavat vapaasti liikennöidä

Toronto — Ontarion sairasvakuutuslaki (Ontario Medical Services Insurance Plan — OMSIP) astuu voimaan tammikuun 1 päivänä mutta yksityisille vakuutusyhtiöille on vakuutettu että hallitus ei tule kilpailemaan niiden kanssa ryhmävakuutuksista.

Tämän muutoksen avulla OMSIP kykenee vakuuttamaan pieniäkin ryhmiä joilla muutoin on vaikeuksia ostaa vakuutuksia yksityisliikkeiltä.

Ryhmävakuutusmaksu tulee olemaan sama mitä OMSIP nyt perii yksityisiltä — $5.00 kuukaudelta yksityisiltä, $10.00 pariskunnilta ja $12.50 perheiltä.

Yksityis-vakuutusliikkeiden puhemiehet sanoivat että heidän hintansa ryhmä-pakkauksille on noin 10 prosenttia halvempi kuin OMSIP:in.

Kun hallituksen vapaaehtoinen sairausvakuutuslaki tuli voimaan viime keväänä, sitä "myytiin" vain yksityisille eikä ryhmille. Sen jälkeen, sanovat virkailijat, muutamat pienet ryhmät, jotka ovat anoneet OMSIP-vakuutusta, on jouduttu hylkäämään, koska OMSIP säännöt määräävät sen "myynnin" ainoastaan yksityisille.

Terveysministeriön virkailijat suunnittelevat sääntöjä jonka mukaan OMSIP voisi kirjoittaa ryhmäkontrahteja samaan hintaan kuin mitä se nyt veloittaa yksityis-kontrahdeista.

Tämä muutos tekee mahdolliseksi antaa hallinnollista tukea pikkuyhtiöiden ryhmille joita veloitettaisiin OMSIP:in mukaan samoin kuin mitä ne joutuisivat maksamaan yksilöinä. Mutta he saavat samat hallinnolliset etuisuudet mitkä ovat ryhmäkontrahdeissa.

Useat vakuutusyhtiöt eivät myy kontrahteja pienemmälle kuin 10-henkiselle ryhmälle. Vakuutusmaksut pienelle ryhmälle tai ryhmälle missä on useampia vanhempia ihmisiä, ovat korkeammat kuin OMSIP:n yksityishinnat.

Vakuutusyhtiöiden eräs puhemies sanoi, että liikkeet olivat olleet huolissaan siitä, että tämä olisi alkuvalmistelua Ontarion yhtymisestä liittohallituksen sairausvakuutussuunnitelmaan ensi heinäkuun 1 päivänä, mutta hallituksen puhemiehet olivat vakuuttaneet heille, että ainoa tarkoitus oli huolehtia pikkuryhmistä.

Yksikään maakunta ei vielä ole hakenut lupaa yhtyä tähän liittohallituksen suunnitelmaan, sanoi terveysministeri Allen MacEachen tämän kuun alussa.

Liittohallituksen suunnitelman mukaan Ottawa maksaa puolet maakunnan sairaushuollon menoista, jos se on hallituksen kontrollissa, yleisesti voimassa oleva, ja vakuutetun mukana maakunnasta toiseen kulkeva.

Jos ei tämä uusi suunnitelma mene sen pitemmälle mitä hallituksen puhemiehet ovat ilmituoneet yksityisyhtiöille niin se ei huomattavasti muuta Ontarion asemaa liittohallituksen sairausvakuutuslakiin nähden.

UUSI NOITAJAHTI ALKAMASSA USA:SSA

Washington. — Sotavastaiset opiskelijat järjestivät keskiviikkona mielenosoituksia Yhdysvaltain kolmen huomatun collegen alueella. Samaan aikaan antoi National Student Association (NSA) tiedotuksen "opiskelijavalta" (student power) konferenssin pidosta.

Kaikki mainitussa opiskelupaikoissa järjestetyt mielenosoitukset kohdistuivat Vietnamin sotaan Napalmia valmistavan yhtiön, Dow Chemical Companyn värvääjien läsnäoloa vastaan.

Toisaalta Washington Post lehti tiedoitti uuden noitajahdin aloittamisesta. Mainitun lehden kertoman mukaan senaatin eräs alakomitea on ryhtynyt tutkimaan "National Conference for New Politics" nimistä kokoomusjärjestöä, jota tavallisemmin sanotaan "uuden vasemmiston" järjestöksi.

Valtuudet tämän tutkimuksen suorittamiseksi sanotaan annetun lokakuun 11 pnä ja nyt ovat tutkimukset jo käynnissä. Uuden politiikan konferenssin (New Politics Conference) kuuluu kansalaisvapauksia vaativia ryhmiä, kommunisteja, sosialisteja, sotavastaisia ryhmiä jne.

Post-lehti kertoo, että senaattori James O. Eastlandin johtama senaatin sisäisen turvallisuuden alakomitean tutkimustyö tuli tiedoksi keskiviikkona oikeuskuulustelussa, missä oli vastaajina sen. Eastland ja mainitun alakomiten kaksi jäsentä.

Kantaja — Mississippin demokraattinen puolue mikä koostuu pääasiassa neekereistä — sanoo, että sytetyt (Eastland ja muut) ovat vieneet asiakirjoja New Politics Conferenssin (uuden politiikan konferenssin) Chicagon virastosta.

Cambridgessa, Mass., Harvard ja Radcliffen noin 400 opiskelijan väitetään pitäneen Dow yhtiön värvääjiä konferenssihuoneessa "arestissa". Tämän johdosta on Harvardin johtajaopettajat tri Fred L. Glimp sanonut, että joitakin opiskelijoita voidaan erottaa väliaikaisesti laitoksesta jopa vuodenkin ajaksi. Monen tähän afääriin sekaan

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Suurta väittelyä Britanniassa aiheuttanut uusi aborttilaki sai kuninkaallisen hyväksymisen perjantaina ja voi astua voimaan 6 kuukauden kuluessa. Viimeinen este tuli ylitetyksi keskiviikkoiltana kun ylähuone luopui muutosvaatimuksistaan. Uuden lain mukaan abortti tulee lailliseksi jos mitkä tahansa kaksi lääkäriä antaa vissien säädösten pohjalla yhteisen lausunnon sen tarpeellisuudesta. Abortin maksaa Kansallinen terveyspalvelu.

Teheran. — Iranin 48-vuotias Shah kruunautti itsensä ja nuoren keisarinnansa torstaina nousten jalokivillä koristetulle valtaistuimelle. Shahn väitetään odottaneen tätä suuressa loistossa suoritettua kruunaustaan 26 vuotta sillä perusteella, kun hän ei halua olla hallitsijana "kerjäläisten maassa".

Prington, N.J. — Niiden yhdysvaltalaisten määrä, jotka ovat vapautuneet Vietnamin sodan harhakuvista, on lähes kaksinkertaistunut viimeksikuluneen kahden vuoden aikana. Tämä näkyy viimeisimmästä Gallup-äänestyksen tuloksesta. Mielipidetutkimustarkoituksessa tiedusteltiin asiaa 1,585.ltä edustavalta henkilöltä. Sen perusteella 46 prosenttia amerikkalaisista katsoo, että sekaantuminen Vietnamin asioihin oli virhe. Elokuussa 1965 vastaava prosenttimäärä oli 24.

Vancouver. — Vancouverin suomalaisten lepokodissa varhain perjantaiaamuna syttyneessä tulipalossa on kuollut yksi ja loukkaantunut useita muita. Lehtemme painoon mennessä ilmoitettiin, ettei palo ollut aivan niin tuhoisa, mitä aluksi otaksuttiin.

KOMPROMISSIPÄÄTÖS SUEZIN AMMUNNASTA

Neuvostoliitto vaati: "Israelin hyökkäyksen tuomitsemista" ja aiheutetun vahingon korvaamista — kompromissipäätös tuomitsi hyökkäykset yleensä

United Nations. — Yhdistyneen Arabitasavallan pyynnöstä tiistaina kokoontunut YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi yksimielisesti keskiviikkona Suezin uusien taistelujen johdosta neuvoston ei-vakituisten päätöksen, missä tuomitaan kaikki välirauhasopimuksen rikkomiset ja vaaditaan taistelujen lopettamista Suezin alueella.

Diplomaattipiireistä selostettiin, että Turvallisuusneuvoston 10 ei-vakituista jäsentä hyväksyi yhteisen päätöslauselmaluonnoksen ja tämän neuvoston nykyinen presidentti Japanin suurlähettiläs Senjin Tsuruoka hankki sille vakituisten jäsenten vahvistuksen. Niin tuli tämä Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton päätöslauselmaluonnosten välillä lepäävä luonnos hyväksytyksi.

Hyväksytty päätöslauselma määrää Israelin ja Yhdistyneen Arabitasavallan lopettamaan heti sotatoimensa sillä alueella ja ryhtymään täydelliseen yhteistoimintaan YK:n tarkkailijain kanssa.

Turvallisuusneuvosto kokoontui tiistaina YAT:n pyynnöstä sen jälkeen kun Israel sytytti tykkituliituksellaan Suezin rannalla olevassa satamapaikassa öljynpuhdistamon palamaan.

Neuvostoliiton ehdottamassa päätöslauselmaluonnoksessa suositeltiin Israelin hyökkäyksen tuomitsemista ja vaadittiin, että Israelin tulee korvata aiheuttamansa vahingot Yhdistyneelle Arabitasavallalle.

Yhdysvaltain päätöslauselmassa sen sijaan tuomittiin yleispiirteisesti, nimiä mainitsematta, kaikki ampumisen lopettamispäätöksen rikkomiset.

Vaikka monen maan edustajat, Canadan edustajisto mukaanluettuna, vaativat annettavaksi pääsihteeri U Thantille valtuudet nimittää ja lähettää erikoisedustajansa keski-itään, hyväksytyssä päätöslauselmassa ei ole tämä määritelmää.

Puhuen päätöslauselman hyväksymisen jälkeen pääsihteeri U Thant esitti voimakkaan vetoomuksen sen hyväksi, että YK voisi lähettää voimakkaammat rauhan ylläpitovoimat Suezin kanava-alueelle.

NDP:LLA HYVÄ KANNATUS POHJ.-ONTARIOSSA

Toronto — NDP sai Pohjois-Ontariossa viimeviikkoisissa vaaleissa 13 prosenttia enemmän ääniä kuin v. 1963. Molemmat vanhat puolueet, liberaalit ja konservatiivit, menettivät tuntuvasti kansansuosiota ja ääniä.

Pohjois-Ontarion 15sta vaalipiirissä sai NDP 32 prosenttia kaikista annetuista äänistä ja neljä uutta edustajapaikkaa. Vuoden 1963 vaaleissa se sai 19 prosenttia äänistä ja 1 edustajapaikan, Fort Williamista, minkä puolue nyt menetti.

Liberaalit saivat nyt 29 pros. P.-Ontario äänistä ja edellisissä vaaleissa 36%, mutta saivat silti saman määrän edustajia — 5. Pohjois-Ontariossa ja Suur-Torontossa NDP sai enemmän ääniä kuin liberaalipuolue, mutta koko maakunnan laajuisesti liberaalit saivat 31% ja NDP 27%. Toryt menettivät raskaasti ääniä saaden nyt 42% jota vastoin edellisessä vaaleissa he saivat 48%.

Torypuolue sai Pohjois-Ontariossa 39% äänistä, vastaavan luvun oltua 46% edellisessä vaaleissa. Äänikadosta huolimatta konservatiivit saivat pohjolasta yhtä monta edustajapaikkaa kuin edellisistäkin vaaleista — 6.

NDP:n ehdokkaat tulivat toiseksi 20:ssa vaalipiirissä, mukaanlukien Suur-Toronton seitsemässä vaalipiirissä. Pohjois-Ont. vaalipiireissä Cochrane North, Kenora, Nickel Belt ja Sault Ste. Marie tuli NDP:n ehdokas toiselle tilalle.

NDP:n vaalimenestys on Torontossa selitetty m.m. siten, että valitsijat ovat erikoisesti huolissaan asuntopulasta, elinkustannusten noususta ja kunnallisverojen kalleudesta.

Pohjois-Ontariossa on tilanne tolsenlainen. Siellä sai NDP ääniä siksi, kun hallitus on hylkinyt Pohjois-Ontariota, kuten NDP syytti, ja myös siksi kun NDP lupasi rakennuttaa toisen luonnonkaasun putkilinjan Pohjois-Ontarioon, kehittää kevyttä teollisuutta pohjolassa, rakentaa maanteitä ja verottaa suuria kaivosyhtiöitä asukkaiden kunnallisverotaakan huojentamiseksi.

Ontarion kommunistisen puolueen maakuntakomitea julkaisi viikon vaihteessa lausunnon jossa sanotaan vaalien osoittavan että väestön keskuudessa on syvälleulottuvaa tyttymättömyyttä Robartsin hallitusta kohtaan.

Todettuaan, että lähes 60 prosenttia vaaliuurnalla käyneistä äänesti hallitusta vastaan, Ontarion kommunistisen puolueen lausunnossa sanotaan, että vaalien tulisi olla vakavana varoituksena hallitukselle.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00	USA:n:	1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
	Suomeen:	1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Valtavan kasvun vuosipäivä

Viisikymmentä vuotta sitten, eli tarkemmin sanoen marraskuun 7 pnä 1917 suoritti Venäjän kansa Vladimir Leninin johdolla "kansojen vankilana" tunnetussa Venäjän valtakunnassa sosialistisen vallankumouksen, mikä on vaikuttanut käänteentekevästi koko ihmiskunnan historiaan. Tämän merkkipäivän johdosta vietetään kaikkialla maailmassa — ja ennenkaikkea Neuvostoliitossa — lokakuun suuren vallankumouksen 50-vuotisjuhlia. Tämä juhlinta saa laajan kansainvälisen luonteen nimenomaan siksi, kun tämä vallankumous avasi ihmiskunnan historiassa uuden ajanjakson — siirtymisen kapitalistisesta yhteiskuntajärjestelmästä sosialismin olosuhteisiin.

Työväenpiireissä ja -lehdissä on aina seurattu suurella mielenkiinnolla Neuvostoliiton "suuren kokeilun" kehitystä, ei siksi kun se tapahtui Neuvostoliitossa, vaan siksi kun se edustaa sosialistisen maailmankatsomuksen omaavien ihmisten ja järjestöjen mielestä käytännön esimerkkiä siitä, mitä etuisuuksia sosialismi todellisuudessa työtätekeville ja lopulta koko ihmiskunnalle tarjoaa.

Suuren Rahan omistamat ja kontrolloimat sanomalehdet, radiot ja muut propagandalaitokset ovat suhtautuneet samoista syistä täysin kielteisesti Neuvostoliiton sosialistiseen järjestelmään. Mutta viimeaikoina on esimerkiksi Canadan (ja Suomen) porvarilehdissäkin tapahtunut melkoista kehitystä parempaan. Ne ovat tunnustaneet itselleen ainakin sen, ettei ole mitään hyötyä, vaan päinvastoin vahinkoa, jos ollaan niin kuin Neuvostoliittoa ei olisikaan, tai jos sanotaan, että Neuvostoliitossa "ei ole mitään" eikä siellä "pystytä mihinkään" ja joudutaan kuitenkin tunnustamaan, että se on sittenkin johtavalla tilalla avaruustutkimuksensa ja monilla muillakin aloilla, samalla kun se saavuttaa nopeasti Yhdysvaltain tuotantoa hyvin lajaalla rintamalla. Niinpä esimerkiksi canadalaiset lehdet yleensä ovat viimeaikoina julkaisseet paljon asiatietoihin perustuvaa ainehistoa Neuvostoliiton elämästä yleensä ja erikoisesti lähestyvästä vallankumousjuhlan merkityksestä.

Kun sanotaan, että Neuvostoliitossa on tapahtunut ja tapahtuu edelleen valtavaa edistystä — nopeampaa edistystä mitä on koskaan tapahtunut missään muussa maassa, niin se on tosiasia, mikä voidaan todistaa miltei loppumattomilla tilastotiedoilla.

Käyttäkäämme tässä yhteydessä eräitä verrannollisia tilastotietoja sekä Neuvostoliiton nykyelämästä että vanhasta "tsarien" Venäjästä.

Vähää ennen Lokakuun vallankumousta, tarkemmin sanoen v. 1913, Romanovit juhlivat Venäjän hallinnan 300-vuotiskauttaan. Sanomalehdet ja poliitikot ylistivät silloin keisariperheen "suuria saavutuksia". Ja minkälainen Venäjä oli silloin taloudelliselta kannalta katsoen?

Alueellisesti se oli maailman suurin maa. Venäjän väkiluku edusti kolmannesta koko ihmiskunnasta, mutta maailman teollisuustuotannosta lankesi Venäjän osalle vain 4 pros ja vain noin 7 prosenttia Yhdysvaltain silloisesta teollisuustuotannosta.

Siihen aikaan Venäjä tuotti ulkomailta kaikki työstökoneensa, traktorinsa, autonsa ja vieläpä sirppinsä ja neulomakoneiden neulatkin. Suunnattoman suurista luonnonresursseistaan huolimatta Venäjän piti tuottaa ulkomailta kuparia, tinaa, lyijyä, sinkkiä ja kivihiiltäkin. Käytännössä oli suurelta osalta kynttilävalaistus ja puuaurat. Äärimmäisessä köyhyydessä elänyt Venäjän kansa oli takapajuista ja suurelta osalta lukutaidotonta. Tällainen oli yleispiirtein Romanovien ja rasputinien sekä heidän apulaistensa 300-vuotisen hallintakauden "edistys"!

Sen jälkeen on kulunut vasta 50 vuotta. Tämän 50 vuoden aikana täytyi nuoren sosialistisen maan selviytyä ensimmäisen maailmansodan hävityksestä, neljäntoista maan hyökkäysvoimasta ja niiden tukemista kotoisista vastavallankumouksellisista sekä suunnattoman suurta tuhoa aiheuttaneen toisen maailmansodan tuhoista, mitä aiheuttivat neuvostokansoille ja hallitukselle miltei ylipääsemättömiä vaikeuksia.

Mutta siitä huolimatta on väestön keskuudesta poistettu lukutaidottomuus ja työttömyys sekä työttömyyden pelkokin. Maassa kukoistaa eri kansojen tasa-arvoisuus, tiede ja kulttuuri.

Yhdysvallat on maailman kehittynein kapitalistinen maa. Siitä johtuu, että nuori Neuvostoliitto on ottanut tavoitteekseen saavuttaa ja sivuuttaa Yhdysvaltain tuotannon, ja niiden välillä oleva aukko kapenee nopeasti.

Vuonna 1947 Neuvostoliiton teollisuustuotanto oli 30% Yhdysvaltain teollisuustuotannosta (kuten edellä on mainittu v. 1913 se oli noin 7 pros.) Vuonna 1957 se oli 47 pros. ja v. 1965 65 prosenttia.

Maataloustuotannon kohdalta keskinkertainen Neuvostoliiton farmituotanto v. 1956 oli vähän yli 70 pros. ja vv. 1961—65 noin 75 prosenttia.

Pitemmän tähtäimen mittapuulla tarkastaen nähdään usean kymmenen vuoden aikana, tarkemmin sanoen v. 1929—1966 (ei siis jonkun yhden tai kahden "hyvän vuoden" aikana), että Neuvostoliiton teollisuustuotanto on vuosittain lisääntynyt keskimäärin 11-prosenttisesti, mutta Yhdysvalloissa teollisuustuotanto lisääntyi samana aikana keskimäärin 4-prosenttisesti vuodessa ja vain 2—5-prosenttisesti Ranskassa ja Britanniassa.

Totta tietenkin on, että nyt kuten menneisyydessäkin, joko luokkasyistä tai muiden sellaisten seikkojen perusteella on vihamielisesti Neuvostoliittoon suhtautuvia ihmisiä, sanomalehtiä, hallituksia ja laitoksia.

Mutta kumoamattomat tilastotiedot osoittavat ja Neuvostoliiton avaruustutkimukset sekä muut tieteelliset saavutukset vahvistavat ne, että Neuvostoliitossa on tapahtunut tämän 50 vuoden aikana niin nopeata ja laajakantoista edistystä ettei ihmiskunnan koko historian aikana ole missään maassa eikä missään vaiheessa siihen verrattavaa.

Neuvostoliiton tavoitteena on että siitä tulee mahdollisimman lyhyessä ajassa johtava teollisuusmaa, lukeutuen sen teräksen, sähkövoiman, öljyn, sementin, työstökoneiden, kankaiden, jalkineiden, leivän, lihan, maidon, voin, sokerin ja munien tuotanto.

Selvää on, että Neuvostoliiton kansalla on todella paljon juhlimisen syytä lokakuun vallankumouksen 50-vuotispäivänä. Yhtä selvää on sekin, että nostettuaan itsensä kuvaannollisesti puhuen omista saappaanvarsistaan ylös, Neuvostoliiton kansa on luonut ennätysajassa vankan ja kestävän talousperustan, mistä eteenpäin kulkeminen tulee kiihtymään ja nopeistumaan laajalla tuotantorintamalla.

Dmitri Gudkov:

KAKSI KOREAA JA USA TOTUUDEN JULISTAJA

Yli 14 vuotta on kulunut siitä, kun allekirjoitettiin välirauhasopimus, joka teki lopun USA:n P-Korea vastaan aloittamasta sodasta. Kuluneena kautena on Korean Kansandemokraattisessa tasavallassa sitkeästi poistettu sodan jälkiä, jälleen rakennettu kaupunkeja ja kyliä ja kehitetty maan taloutta.

Pohjois-Koreassa saavutettuihin tuloksiin verrattuna paljastuu voimakkaasti Etelä-Korean työtätekevien vaikea taloudellinen ahdinkotila. Työttömyys, köyhyys, poliisin mielivalta ja viranomaisten laittomuudet sekä kasvava tyytymättömyys — siinä tämän päivän Etelä-Korealle luonteenomaisia piirteitä.

Amerikkalaisten pistinten turvin vallassa pysyvä Park Chung Heen ryhmä herättää tyytymättömyyttä nurinkurisella sisäpolitiikallaan ja taantumuksellisella ulkopolitiikallaan. Havainnollisena esimerkkinä amerikkalaisten isäntien edessä kumartelusta oli eteläkorealaisten joukkojen lähettäminen Vietnamiin sekä epäoikeudenmukaisen Etelä-Korean ja Japanin välisen sopimuksen allekirjoittaminen. Samoin monet muut toimenpiteet, joilla myötäillään amerikkalaisten imperialistista linjaa.

Pyrkien irroittamaan väestön taistelusta, jota se käy maan vapauden, amerikkalaisten joukkojen poistamisen ja Korean kahden osan yhdistämisen puolesta Park Chung Hee ja hänen amerikkalaiset suojelijansa lisäävät jatkuvasti provokaatiotoimintaansa Korean kansandemokraattista tasavaltaa vastaan. He selittävät välirauhansopimuksen muuttuneen pelkäksi paperipalaksi antaen ymmärtää aikovansa jatkuvasti kärjistää demarkaatiolinjalla vallitsevaa tilannetta.

Tätä panettelu ja provokaatiokampanjaa selvitellessään korostaa sanomalehti Nodol sinmun, että amerikkalaisten imperialistien ja heidän apureidensa antikommunistisen kohun tarkoituksena on kohdistaa ihmisten huomio pois Etelä-Korean väestön päivä päivältä voimistuvasta oikeutetusta kamppailusta.

Seoulin johtoryhmän ja sen valtamerentakaisten suojelijoiden ei kuitenkaan onnistu johtaa ketään harhaan. Tiedetään yleisesti kenen etuja tämä ryhmä palvelee ja kuka on syypää tilanteen kärjistymiseen Korean pohjois- ja eteläosien rajalla.

"LUXEMBURGIN TAISTELU"

Ensi maanantaina alkaa Luxemburgissa jälleen EECn ministerineuvoston "historiallinen kokous", jossa pitäisi ratkaista ellei nyt suorastaan Englannin pääsy yhteismarkkinoihin niin ainakin tätä tarkoittavien virallisten neuvottelujen aloittaminen. Kokousta on ehditty nimittää jo "Luxemburgin taisteluksi".

Ministerineuvoston kokousten tulosten povareita on paljon. Ennustelut vaihtelevat äärirajoissa. Toisten mielestä Ranska on nyt niin "ahtaalla", että sen on paljastettava korttinsa jotka pakottavat Ranskan ja EECn koko ministerineuvoston aloittamaan välittömät neuvottelut Englannin kanssa. Toisen äärimmäisen ennusteen mukaan Ranskan ulkoministeri Couve de Murville on saanut de Gaullelta ohjeen sanoa Englannille ei, pääsymahdollisuuksia ei nyt eikä sielläkään ole edes näköpiirissäkään.

Enemmistö on kuitenkin siltä mieltä, että jokin epämääräinen kompromissi Luxemburgissa saavutetaan, tämän mukaan Ranska loihtisi jonkinlaisen sanamuodon, jossa Englannille ei luvata mitään varmaa, mutta "mister Wilson, asiaa sietää ajatella". Yleisesti on pyritty antamaan sellainen kuva, että muut kuutosmaat kannattaisivat ehdottomasti Englannin pääsyä ja olisivat jopa valmiit painostamaan Ranskaa. Näin ei suinkaan ole asianlaita. Jos jonkun on tehtävä myönnytyksiä niin kyllä se on Englanti. Englannin erikoisvaltuutettu Lordi Chalfont kävi jokin aika sitten Pariisissa. Luonnollisesti hän esitti julkisesti myönteisiä lausuntoja käyntinsä tuloksista. Nämä viralliset lausunnot ovat luonnollisesti vähän painavia.

Times-lehti paljasti kuitenkin näkemyksenään Chalfontin vierailusta että Englanti olisi valmis katkaisemaan kolme ja puoli vuosisataa vanhat erikoissuhteensa USAhan osoittautuakseen vakuuttavan "eurooppalaiseksi". Englantilainen Financial Times on ennakoinut Luxemburgin neuvotteluja sangen pessimistisesti. Erilaisia vaihtoja lehti kyllä selostaa, mutta korostaa samaa, että kysymys ei ole viime sijassa Englannin talouden kuntoon saattamista, maksutaseen tasapainottamista ja punnan devalvoimisesta, vaan poliittisesta ratkaisusta. Vuonna 1963 Ranska esti jyrkällä vetollaan Englannin pääsyn EEC:hen yksinkertaisesti sillä perusteella, että Englanti olisi vain USAn "Troijan puuhevonen" EECn sisällä. Muodot sitten vuodesta 1963 ovat muuttuneet, mutta ei asiasisältö. Näin näkee asian Ranska nyt eikä F. T. pysty sitä kumoamaan.

Mihin suuntaan piiput rupeavat kallistumaan, ilmeni jo siitä, että EECn komission raportti pääsi vuotamaan julkisuuteen ennen kuin se oli lopullisesti ja virallisesti hyväksytty. Englantilaiset lehdet kiinnittivät heti huomiota siihen, että raportissa Englannin pääsy EEChen koskeva osa erosi sekä tyyliltään että sisällöltään niin selvästi raportin yleisestä sävystä, että tämän osan laatijan täytyi olla ranskalainen. Niin kuin oli olikin, kuten myöhemmin on paljastunut. Joka tapauksessa komissio hyväksyi raportin kokonaisuudessaan ja lausunnon ministerineuvostolle esitettäväksi.

Länsi-Saksan ulkoministeri Willy Brandt vieraili äsken myös Pariisissa keskustellessaan Englannin liittymisestä EEChen. Asioita tuntevalta taholta kerrottiin, että Länsi-Saksan liittokansleri oli antanut Brandtille Pariisiin ohjeiksi, että Ranskaa on käsiteltävä "hellyydellä" (mit Zärlichkeit). Ja nyt Englannissa epäillään vahvasti, että Länsi-Saksa tukee Ranskaa ainakin viivytystaktiikassa. Puhumalla pitäisi päästä vuoden loppuun mihin asti Länsi-Saksan talousministeri Schiller on ministerineuvoston puheenjohtaja. Ensi vuoden alusta lukien puheenjohtajaksi tulee Ranskan ulkoministeri. Ja tämän jälkeen jarrutuksesta vastaisi hän mikäli arvaamaton de Gaulle ei päätä "Luxemburgin taistelua" jo ensimmäisillä laukauksilla. — Libra.

Oikeus on hidas Jaavassa

Djakarta. — Semarangissa Keski-Jaavassa toimiva tuomari on valittanut oikeuskäsittelyn olevan hänen alueellaan niin hidasta, että naisen raiskauksesta syytetty mies ennätti mennä naimisiin saman naisen kanssa, ennen kuin syytettyä ehdittiin käsitellä.

Japani saa nyt maailmannäyttelyn

Vuoden 1928 marraskuussa solmittiin Pariisissa maailmannäyttelysopimus. Sopimuksen mukaan on kahdenlaisia näyttelyitä: yleisiä ja erikoisnäyttelyitä. Osaka on nyt valittu vuonna 1970 järjestettävän yleisen maailmannäyttelyn paikaksi. Se on järjestyksessä 23:s Lontoossa v. 1851 pidetyn ensimmäisen maailmannäyttelyn aloittamassa sarjassa. Osakan maailmannäyttely on ensimmäinen laatuaan Aasiassa. Japanille merkitsee näyttelyn järjestäminen yhtä jättiläismäistä tehtävää kuin Tokiossa v. 1964 pidetyt olympiakisat. Maailmannäyttely joka käsittää 100 erikoispaviljonkia, on auki kuusi kuukautta. Japanilaiset odottavat näyttelyssä kävijäiden määrän nousevan 30 miljoonaan henkeen. Rakennuskustannukset arvioidaan miljardiksi markaksi.

KANSAN SANA ILMESTYI JÄLLEEN LAUANTAINA

Toimituskunta entisiin tehtäviinsä — lakonmurtajat pois — uudelleenjärjestelyä yhtiön johdossa

Helsinki. — SKDLn kuopiolainen äänenkannattaja Kansan Sana alkoi ilmestyä jälleen lauantaina Yleisen Lehtimiesliiton ja Kustannusosakeyhtiö Savon Sanan johtokunnan päästyä torstaina sopimukseen yksitoista päivää kestäneen Kansan Sanan toimituksen työtaistelun lopettamisehdoista.

Lakon lopettamissopimuksen mukaan kaikki työtaistelun aiheuttaneet toimet peruutetaan ja lehti alkaa ilmestyä lakossa olleen toimituksen voimin päätoimittajana Kaarlo Koskinen. Lakon alaiseen toimitustyöhön osallistuneet eivät voi tulla kysymykseen toimittajatehtävissä, todetaan lakon lopettamissopimuksessa.

Kaikki lakossa olleet toimittajat ja heitä tukeneet kirjatyöntekijät samoin kuin työselkkauksen aikana pakkolomautetut työntekijät palaavat välittömästi entisiin tehtäviinsä vanhoina työntekijöinä. Työtaistelun lopettamissopimukseen sisältyy määräys, jonka mukaan kaikille em. työntekijöille maksetaan lakon ajalta palkka siltä osin, mitä mahdollisesti saadut lakkoavustukset eivät korvaa.

Kansan Sanan toimitus ryhtyy työhön entisessä kokoonpanossaan ja sopijapuolet aloittavat välittömästi neuvottelut tarpeelliseksi katsottavien henkilöjärjestelyjen suorittamisesta ao. henkilöiden kanssa sopien. Kustannusyhtiö Savon Sanan johtokunta ilmoittaa kutsuvansa viipymättä koolle ylimääräisen yhtiökokouksen, jossa käsitellään mm. yhtiön johdon uudelleenjärjestelyjä.

Lakon lopettamissopimuksen mukaan Kansan Sanan toimitustyötä ohjaamaan asetetaan toimitusneuvosto, jossa kaikki Kuopion, Joensuun ja Mikkelin—Etelä-Savon kansandemokraattiset piirijärjestöt sekä lehden toimitus ovat edustettuina.

NEUVOTTELUVAIHE

Kansan Sanan toimitusselkkauksessa päästiin ensimmäisen kerran osapuolten kesken neuvotteluihin keskiviikkoiltana. Kuusi tuntia kestäneessä neuvottelussa päästiin em. lakon lopettamisehdoista sopimukseen. Neuvottelutulosta käsiteltiin torstaina Yleisen Lehtimiesliiton hallintoelimissä ja Kustannusyhtiö Savon Sanan johtokunnassa. Molemmat osapuolet ilmoittivat hallintoelintensä hyväksyneen neuvottelutuloksen.

Pidettyihin neuvotteluihin osallistuivat seuraajina myös kustantajajärjestöjen SKPn ja SKDLn keskusjohtojen sekä Kuopion piirijärjestöjen edustajat, sekä Kansan Sanan toimituksen edustaja.

YLEINEN LEHTIMIESLIITTO KIITTÄÄ SOLIDAARISUUDESTA

Yleinen Lehtimiesliitto antoi julkisuuteen lausuman jossa se toteaa Kansan Sanan toimituksen työtaistelun päättyneen työntekijöille myönteiseen tulokseen. Liitto kiittää keskusjärjestöään SAK:ta, veljesjärjestöään Suomen Sanomalehtimiesten Liittoa sekä erityisesti Suomen Kirjatyöntekijäin Liittoa ja Kustannusyhtiö Savon Sanan kirjapainon työntekijötä voimakkaasta ja suurimerkityksellisestä solidaarisuudesta työtaistelun aikana.

Yleinen Lehtimiesliitto toteaa työtaistelun saaneen osakseen myös järjestöväen tuen ja kannatuksen, joka osaltaan vaikutti myönteisesti ratkaisun syntymiseen. YLL kiittää kansandemokraattista järjestöväkeä ja erityisesti kuopiolaisia järjestöjä siitä, jota lehtimiesten taistelu sai osakseen.

SKDLn TYÖVALIOKUNNAN KANTA

SKDLn työvaliokunnan kokouksessa todettiin, että Kustannusyhtiö Savon Sanan edustajain ja Yleisen Lehtimiesliiton edustajien 18. 10. valmistama sopimusluonnos työselkkauksen lopettamiseksi Kansan Sanassa on yleisperiaatteiltaan yhdenmukainen SKDLn liittotoimikunnan 14. 10. tekemän päätöksen kanssa. Työvaliokunta hyväksyy sopimusluonnoksen ja suosittelee sen hyväksymistä kaikille asiaan vaikuttaville järjestöille.

"AUTTAKAA USA:TA IRTI VIETNAMISTA"

Helsinki. — Miksi Ho vaikenee tiukkaa englantilainen Economist lehti viime numerossaan. Miksei Pohjois Vietnam vastaa USA:n julkisissa puheissa ja kanavien kautta esittämiin rauhantarjouksiin, kysyvät jatkuvasti kymmenet ja sadat lehdet sekä hyvin että pahoin aikein.

USA:n ulkoministeri Dean Rusk ihmetteli muutama päivä sitten, miksi maailma epäilee USA:ta kieroudesta, kun presidentti Johnson San Antonion puheessaan äskettäin sanoi: "Yhdysvallat on valmis lopettamaan kaikki ilmavoimien ja laivaston pommitukset Pohjois-Vietnamissa, jos tämä johtaa välittömästi tuloksellisiin neuvotteluihin."

Onko tällaisessa yksinkertaisessa ehdotuksessa mitään kieroa, kysyi Dean Rusk lehdistötilaisuudessaan.

Economist toistaa Pohjois-Vietnamin presidentin ajatuksista käytyä arvausleikkiä unohtaen kauniisti, että Ho 21. 3. 1967 on esittänyt selvästi kantansa, jota on toistettu toistamasta päästyään: Pohjois-Vietnamin pommitusten on loputtava ennen kuin neuvotteluja voidaan ajatella. YK:n pääsihteeri U Thant on niin ikään toistanut ajatusta pommitusten lopettamisesta rauhanneuvottelujen avautumisedellytyksenä. Hän samoin kuin Pohjois-Vietnam toteaa lisäksi, ettei rauhanneuvotteluista voi tulla mitään ellei USA tunnusta varsinaista sotijapuolta, Etelä-Vietnamin vapautusrintamaa, jonka on saatava paikka neuvottelupöydän ääressä Etelä-Vietnamin asioita ratkaistaessa.

Vielä nyt ovat Vietnamit kaksi eri maata. Hanoi ei voi päättää vapautusrintaman puolesta eikä se omaltakaan osaltaan pysty lopettamaan pommitusuhrina olemista, ratkaisu on USAn käsissä.

HANOI EI VOI TAATA "tuloksellisia neuvotteluja" edes itsensä kohdalla, koska se ei voi tietää mitä USA tarkoittaa "tuloksellisuudella" — tukikohtia, maan alistumista USA:n siirtomaaksi? Vielä vähemmän se pystyy takaamaan sitä Etelä-Vietnamin puolesta. Vaikka Hanoi antaisi Etelä-Vietnamin vapautusrintamalle miten paljon aseita ja sotilasapua tahansa, se ei tällaisen sodan olosuhteissa pysty sanelemaan, mitä vapautusrintama tekee tai tekemättä jättää.

Ydin on siinä, että USA:lla on Vietnamissa poliittiset tavoitteet eli Dean Ruskin mukaan: **Kaakkois-Aasia on USA:n kansallisten etujen kannalta elintärkeä.** Tämä myönnytys koostuu sen takia, ettei kohta enää kukaan usko siihen muunnelmaan, jonka mukaan USA on Vietnamissa kansan kutsumana, koska kutsujat (Diem, Khanh ja Ky) ovat USA:n "omia poikia", joiden valintaan kansa ei ole päässyt vaikuttamaan.

USA:n sotapolitiikka on juuttunut liejuun ja monet pelkäävät, että imu vetää sitä yhä syvemmälle, hyökkäyksen laajentamiseen maailmanpalon rajoille. USA:n sotilaallisteollisen koneiston painostusta vastaan yritetään epäilemättä yhä etsiä muita ratkaisuja, jotka mahdollistaisivat USA:n "kunniallisen" vetäytymisen. Siksi Vietnam viikon ja -päivän tunnuksena eri maissa oli: "Auttakaa USA:ta — irti Vietnamista".

44 YK:n jäsentä on vaatinut USAta lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommitukset, Englannin labour-puolueen kongressi ja sosialistisen internationalen kokous asettuivat saman vaatimuksen taakse ja viime viikkoina ovat useat USA:n kongressiedustajat ja senaattorit liittyneet Vietnam oppositioon kyyhkysten puolelle. Tämä mielipidepainostus on tämän hetken tärkein rauhan tekijä. — Hilkka Ahmala.

YLI 150 MAFIAN JÄSENIKSI EPÄILTYÄ OIKEUDEN ETEEN

Catanzaro, Italia. — Yli 150 Mafian jäseneksi epäiltyä joutui maanantaina oikeuden eteen Catanzarossa Etelä-Italiassa syytettyinä eriasteisista rikoksista, jotka vaihtelevat murhasta varkauteen.

Syytettyjen joukossa on myös suuria nimiä Mafian pimeästä alamaailmasta, kuten "kasvoton mies" Luciano Liggio. Oikeudenkäynti on sisilialaisen rikollisjärjestön vastaisista tähän asti suurin. Se pidetään eräässä koulussa, sillä yksikään oikeussali ei ollut riittävän tilava 152 syytetylle, 300 todistajalle ja 60 lakimiehelle. Oikeudenkäynti voi kestää jopa puoli vuotta ja rakennusta vartioi sinä aikana 120 poliisin erikoisjoukko.

Sisilian rikollisjoukkojen välinen verinen sota järkytti koko Italiaa, kun seitsemän poliisia sai surmansa

(Jatkuu sivulla 3)

PÄIVÄN PAKINA

VAPAUTTAKAA "VAPAUTTAJISTA"

Puhuessaan sunnuntai-iltana Torontton Varsity Arenalla pidetyssä kolmannessa kansainvälisessä "Teach-in" -kokouksessa, missä oli 3,000 osanottajaa, eräs Vietnamin buddhalaismunkki esitti vetoomuksen, että "vapauttakaa meidät 'vapauttajista'" eli yhdysvaltalaisista "auttajista".

"Vietnamin kansa haluaa sanoa meille (kokouksessa oleville) vapauttakaa meidät pelastuksesta; vietnamilaiset haluavat sanoa 'vapauttakaa meidät vapauttajista'," sanoi hintelä munkki, Thich Nhat Hanh voimakkaiden suosionosoitusten raikuessa.

Tämä munkin viittaan pukeutunut, hitaasti liikkuva mies, jonka pää oli ajeltu buddhalaistyyliin aivan paljaaksi sanoi edelleen:

"Yhdeksänkymmentä prosenttia vietnamilaisista, jotka ovat talonpoikia, ei ole liittynyt kommunistien ja anti-kommunistien väliseen taisteluun; he haluavat rauhaa ja itsenäisyyttä."

Uutistietojen mukaan Hanh oli saapunut tänne puhujaksi viikonvaiheen Teach-in tilaisuudessa missä keskustelun aiheena "Uskonto ja kansainväliset asiat". Toisina puhujina olivat Intian entinen ulkoministeri Krishna Menon ja anglikaanipiispa Rt. Rev. Stephen Neil.

Yleisön kerrotaan kuunnelleen suuressa hiljaisuudessa kun Hanh esitti tunteita ailahduttaen ja ilmeisesti itsekin liikutettuna vetoomuksen sodan lopettamiseksi Vietnamissa.

Hän kertoi, kuten kaikki tietävät, jotka haluavat katsoa totuutta suoraan vasten kasvoja, että Kansallinen vapautusrintama, mitä täkäläisissä lehdissä nimitetään miltei yksinomaan Vietkongiksi, käsittää suurimmalta osalta eikommunisteja jotka ovat liittyneet tähän liikkeeseen siinä nimenomaisessa uskossa, että se käy taistelua Etelä-Vietnamin itsemääräämisoikeuden puolesta.

Omana katsantokantanaan Hanh väitti, että "Vietnamin sota on todellisuudessa taistelua Yhdysvaltain ja Kiinan välillä, vaikka kiinalaisia ei olekaan Vietnamissa.

"Nämä kaksi suurvaltaa pelkäävät toinen toistaan. Ne eivät tykkää toisistaan. Kummatkin ajattelevat ja julistavat, että niiden täytyy suojella Vietnamin vapautta ja itsenäisyyttä, mutta todellisuudessa ne ovat tuhoamassa Vietnamia."

Hän ei kuitenkaan selittänyt sitä, miten Kiina voi Vietnamia tuhota, ampumatta ainoatakaan laukausta?

Olkoon tämän seikan kanssa niin tai näin mutta uutistiedoissa kerrotaan, että vaikka Teach-in tilaisuuteen osallistuneet 16 puhujaa kukin vuorollaan tuomitsi Yhdysvaltain sodan Vietnamin kansaa vastaan, niin kukaan heistä ei voinut puhua sellaisella auktoriteetilla kuin puhui Hanh, joka tunnetaan runoilijana ja kirjailijana. Hän on julkaissut yksitoista kirjaa. Hanh on myös osallistunut Saigonin yliopiston perustamiseen ja osallistunut aktiivisesti buddhalaisten mielenosoituksiin Saigonin sotilasjunttaa vastaan.

Hanh esitti mielipiteen, että mitä kauemman amerikkalaiset asevoimat ovat Vietnamissa, sitä enemmän joutuu Vietnamin kansa kärsimään. Ja hän esitti myös seuraavan mielipiteen:

"Mitä kauemman amerikkalaiset ovat Vietnamissa, sitä enemmän he auttavat kommunismia, sillä suuri määrä kommunisteja tulee Amerikan vihaajista."

Toisena puhujana esiintynyt intialainen valtiomies Krishna Menon sanoi toista tuntia kestäneen puheensa yhteydessä, että Vietnamin sota on "rikos", missä rikollisen osalla on Yhdysvallat.

Viitaten Yhdysvaltain julkisesti moneen kertaan ilmaisemaan asenteen, että Washington haluaa neuvotella Vietnamin rauhasta "voima-asemasta", mr Menon sanoi: "Siinä on ristiriitainen määritelmä. Se tarkoittaa sanelurauhaa."

Noin 3,800 henkilöä osti pääsyliput tähän viikonlopun Teach-in tilaisuuteen ja mainittu Teach-in tilaisuus sai riittävästi tuloja voidakseen maksaa järjestämiskulut, $20,000 mikä sellaisenaan on yksi käytännöllinen esimerkki siitä, mitä Canadan kansa todellisuudessa ajattelee Yhdysvaltain rikollisesta hyökkäyssodasta pientä Vietnamin kansaa vastaan.

On todella jo tullut aika jolloin Vietnamin kansa pitäisi "vapauttaa vapauttajistaan" — ennen kuin kaikki vietnamilaiset "vapautetaan" hengestään.

— Kansakoura.

Urheilua

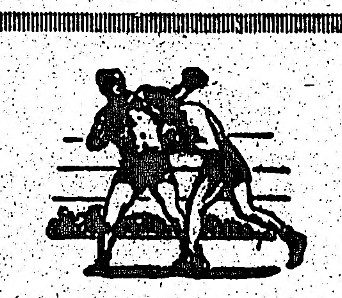

GASTON ROELANTS JUOKSI MESTARIVOITON MEXICOSSA

Mexico. — Belgian Gaston Roelants voitti sunnuntaina keveyenniköisesti Meksikon esikisojen maratonin hyvällä ajalla 2.19.37. Seuraavina pinnistivät maaliin Japanin Kenji Kimihara ja Akio Usami. Neljäntenä katkaisi maaliviivan japanilainen Seichero Sasaki, joka pyörtyi kovan taipaleen jälkeen. Sasaki vietiin ambulanssilla pikaisesti sairaalaan. Matkalla hänelle annettiin happea. Lääkäri, joka tutki Sasakia, totesi, että juoksijalla oli erittäin korkea verenpaine.

Roelants oli maalissa erittäin hyväkuntoisen näköinen. Iloisena hän pomppi ja verrytteli juoksun jälkeen antaen noin 2,000 katsojalle useita lentosuukkoja.

Roelantsin juoksu ei sujunut täysin niin hyvin kuin mitä maalissa näytti. Matkalla hän sai pistoksen, mutta sen hellitettyä otteensa Roelants jatkoi tasaista tahtia.

Japanin Kihimara jäi Roelantsista runsaat kaksi minuuttia ja sai ajakseen 2.21.57,8. Usamin aika oli 2.24.30,8.

Roelants voitti jo aiemmin esikisojen 3,000 metrin estejuoksun ja oli kolmantena 10,000 metrin kilpailuissa Hän päätti omalta osaltaan kilpailun loistavasti ja osoitti siten, ettei pitkä totuttautuminen ilmastoon ole välttämätön. Roelants sanoi Mexicoon vasta päivää ennen esikisojen alkua.

TULOKSIA

1) Gaston Roelants Belgia 2.19.-37,0, 2) Kenji Kimihara Japani 2.21.57,8, 3) Akio Usami Japani 2.24.30,8, 4) Seiichiro Sasaki Japani 2.26.34,6, 5) J. Suto Unkari 2.2634,6, 6) J. M. Martinez Meksiko 2.27.19,8.

Jan Talts työnsi 194 kg ja yhteistuloksen 492.5 kg

Mexico. — Neuvostoliiton Jan Talts työnsi uuden maailmanennätyksen 194 kiloa painonnoston keveyssä raskaassarjassa Mexicon esiolympialaisissa. Hän voitti kilpailun yhteistuloksen 492.5.

Suomen K. Kangasniemi tuli viidenneksi 472.5 kilolla hänen sarjansa oltua 157.5 140 ja 175.

Taltsin sarja oli 157.5, 142.5 ja 194.

Toiseksi sijoittui Unkarin Toth 485 kg., kolmanneksi Puolan Golab 485 kg.

Esikisojen mitalisato

Mexico. — Mitalitilannet perjantain kilpailujen jälkeen Mexicon esikisoissa on seuraava.

	kultaa	hopeaa	pronssia
1) N-liitto	16	10	9
2) Puola	7	2	1
3) Japani	6	2	1
4) USA	4	4	7
5) L-Saksa	4	3	1
6) Itä-Saksa	3	7	6
7) Unkari	3	5	5
8) Kuuba	3	3	2
9) Italia	3	2	5
10) Hollanti	3	0	1
11) Ranska	2	2	2
12) Englanti	2	2	1
13) Sveitsi	2	1	0
14) Tunisia	2	0	0
15) Jugoslavia	2	0	0
16) Romania	1	1	2
17) Itävalta	1	1	0
18) Meksiko	1	1	0
19) Belgia	1	0	1
20) Iran	1	0	1
21) Norsunluurannikko	1	0	0
22) Kreikka	1	0	0
23) Ruotsi	0	4	3

Lisäksi ovat Bulgaria, Australia, Senegal, Mali Nigeria Canada ja Espanja saaneet mitaleita.

Stanislav Bashtshev raskaansarjan paras

Mexico. — Neuvostoliiton Stanislav Bashtshev voitti Mexicon esikisojen raskaansarjan painonnoston henkilökohtaisella ennätyksellä 550 kg.

Kovan vastuksen tarjosi USAn John Dube, joka hävisi vasta vaa'alla. G. Pickett varmisti myös kolmannen tilan USA:lle omalla ennätyksellään 520 kg. Vielä Belgian S. Reding ylitti reippaasti 500 kilon rajan.

GERASIMENOK SIVUSI ME:tä

Mexico. — Neuvostoliiton Aleksander Gerasimenok voitti pienoiskiväärin 60 laukausta makuulla tuloksella 598. Se sivuaa voimassa olevaa maailmanennätystä. Ruotsin Kurt Johansson oli kolmas pistemäärällä 595, Suomen Juhani Laaksoo ei sijoittunut 10 parhaan joukkoon.

Italian Gianni Sartori voitti pyöräilyssä yhden kilometrin aika-ajon uudella ME-ajalla 1.04.61. Tulos alittaa entisen MEn 0.8 sekunnilla.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Anne avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan luostarin noviisia ja yksi nunna olivat halrahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin eläväänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies hellittävä mustasukkaisena nuorta sätelleväiä vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

HALLDOR KILJAN LAXNESS:

SALKA VALKA

395 SIVUA - HINTA SID. $3.25

Vihellainen kalastajakylä tunturien katveessa. Miten sellaisessa palkassa eletään? Ja kuinka kuollaan? Mitkä ilot ja surut elänevät noiden himmeiden öljytuijujen ympärillä? — Nyt tämä kylä tunnetaan kaikkialla, samoin nuori tyttö Salka Valka, joka ankeissa oloissa kasvaa rakkauteen, sankaruuteen, kohtaloonsa.

Kaikki on suurta tässä teoksessa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Metsästysmatkalla vahingonlaukauksen seurauksena kuoli Lawrence Savela viime tiistaina sairaalassa.

Hän oli lokakuun 5 pnä mennyt metsästämään kahden kumppaninsa kanssa Silver Fallsin tien varrelle, Kaministiquiasta pohjoiseen. Kun pyssy ei lauennut, tarkastivat pojat sitä ja silloin se laukesi Savelan rintaa kohti. Sairaalassa ei hän toipunut, vaan kuolema seurasi.

Savela on syntynyt täällä ja oli kuollessaan 18 vuotias. Suremaan jäivät äiti ja isä, mr. ja mrs. Lauri Savela, veli Leonard, sisko Linda, isoiso ja isoäiti, mrs. ja mr. L. Heinämäki ja muita sukulaisia.

Hautaus tapahtui perjantaina lokakuun 29 pnä.

* * *

Helsingin yliopiston voimistelijaryhmä Finn Gymnasts, esiintyy täällä Lakeview korkeakoulula keskiviikkona marrask. 1 pnä, klo 8 illalla. Sisäänpääsy $1.50 ovella ja $1.00 etukäteen. Tervetuloa, sanovat järjestäjät. — ATH.

Maailman turuilta

INFLAATIOA

— Kun lainsäädäntökoneiston hitaus yhdistyy valtoimenaan laukkaavaan inflaatioon, voi tapahtua seuraavaa:

Vuonna 1958 Brasilian presidentti Kubitsihek esitti, että valtion virkamiehen tyttärelle määrättäisiin 3,000 kuukausieläke, koska hänen isänsä ei ollut kuollessaan jättänyt mitään jälkeensä. Senaatissa eläkettä kohotettiin kahdesti ja lopulta se hyväksyttiin 20,000 cruzieron suuruisena.

Mutta ennen kuin eläkettä ehdittiin maksaa kertaakaan, Brasilian raha devalvoitiin, kutistui eläke mitättömäksi, kun siinä ei mainittu mitään uusista cruzieroista, jotka olivat vain tuhannesosa vanhoista. Ensimmäinen tyttären saama eläke oli siis vain noin 20 mk.

EI TEETAKAAN

— Azerbaidzhanissa Tsherekenin kylässä asuva Shirin Hassan ogly Hassanov on passitietojen mukaan syntynyt vuonna 1817. Vanhuksen parta on lumivalkoinen, mutta hän on hyvin ketteräliikkeinen, hyvämuistinen ja -kuuloinen.

Shirin Hassanov toimi satakunta vuotta lammaspaimenena, mutta syö mieluummin maitoruokia kuin lihaa. Väkijuomia hän ei käytä eikä edes juo vahvaa teetä, sillä raikas lähdevesi on hänen mielijuomaansa.

Erkki Koskinen kestävin Impivaaran juoksussa

Helsinki. — Odotettua heikomman kilpailukauden taakseen jättänyt Erkki Koskinen osoitti keskittyneensä kesän aikana peruskunnon hankkimiseen ja voitti vaativan Impivaaran juoksun (30 km) ajalla 1.51.06. Lappeenrannan maratoonari Paavo Pystynen jäi toiseksi ja kolmanneksi sijoittui helsinkiläispoliisi, suunnistaja hiihtäjä Pauli Siitonen.

Suomen Akateeminen Urheiluliitto toi maahamme kansainvälisten — lähinnä ruotsalaisen Lidingö-juoksun — mallien mukaisen kaikkien lajien urheilijoille tarkoitetun pitkän matkan maastojuoksun. Ensimmäinen Impivaaran juoksu onnistui myöhäissyksyisestä ajankohdastaan huolimatta säänkin suhteen erinomaisesti ja kilpailusta muodostui juoksijaparhaimmistomme pohjakunnon oivallinen vertailutilaisuus.

Yli viisisataa kilpailijaa lähti Tahko Pihkalan haulikonlaukauksen saattelemana Aleksis Kiven syntymämökiltä, Nurmijärven Palojoelta vähän yli 29 km:n matkalle maalinaan Pirkkolan urheilupuisto Helsingissä.

Isännille kultaa 20 km kävelyssä

Mexico. — Jose Pedraza toi isännille toisen kultamitalin Mexicon esikisoissa voittamalla 20 km:n kävelyn ajalla 1.34.22. Aiemmin tänä vuonna Pedraza oli Winnipegissä Pan American kisoissa samalla matkalla toinen. Hän johti kilpailua miltei ensimmäisiltä metreiltä alkaen. Toiseksi sijoittunut Itä-Saksan Hans Reimann oli 5 km:n jälkeen vain kaksi sekuntia perässä, putosi välillä kolmanneksi, mutta luja loppu toi hopeaa.

Puolan Ozimek kovin raskaassa keskisarjassa

Puolan Norbert Ozimek voitti raskaan keskisarjan (alle 82.5 kg) tuloksella 475 Mexicon esikisojen painonnostokilpailuissa. Kilpailu oli erittäin tasaväkinen, sillä ensimmäisellä ja neljännellä miehellä oli eroa vain 5 kiloa.

TOTUUDEN JULISTAJAN JUHLASSA

Kirj. W. Lahtinen

Työmies-lehden 60-vuotispäivänä, 1963)

— Jumala varjelkoon valehtelijoita
silloin kun kansa herää!
jylisi kerran köyhän kansan laulaja.
— — —
Se, jolle juhlaliput liehuvat tänään,
se, jolle työmiehen känsäiset kädet paukkuvat
ja matalien mökkien naisten sävelet soivat,
ei joudu painaaman päätään häpeästä
eikä vartoomaan jumalan varjelusta
silloin kun kansan silmät vihasta välähtävät
ja tilit tehdään valheen valtojen kanssa.

Se, jota juhlimme tänään, kuuluu totuuden
sanansaattajiin,
kuuluu niihin, jotka varjelevat kansaa
valheesta,
niihin, jotka kansaa kasvattavat totuuden
välkkeen tuntemaan
ja erottamaan sen virvatulista,
joita miljoonittain meille sytytetään
— elääksemme äänettöminä ja sokeina yössä.

Se saapui totuuden julistaja keskuuteemme
silloin kun työkansalla oli pelkkää pimeyttä
ja puutetta,
haavoja ja hautoja,
vaivaa ja vaikerrusta,
sydämen ja ruumiin sairautta,
eikä pilkettä päivästä paremmasta.

Se saapui silloin kun vain ihmeen luultiin
voivan tuoda muutoksen murheen maailmaan.
Se saapui ja saattoi sanomaa:
Te, jotka voitte muille onnen muurin
muurata,
Voitte myös oman murheenne muurin
murskata!

Se saapui, se sanoi meille,
miten maailma muuttuu silloin kun kansa herää,
miten heikossakin voi olla voimaa — jos se sen tietää,
miten havoistakin voi huokua uusi ja suuri voima,
joka voi haavat parantaa ja luoda uuden terveyden
ennen tuntemattoman,
miten nälkään kuolevakin voi nousta ja luoda uuden
maailman,
jossa kaikki syövät kyllikseen.
— — —
Valhe vapisi ja värjyi vihasta.
Sen voimien vaahtopäiset laineet vyöryivät
ja myrskyn hätäkelloja soitettiin:
tuhotkaamme ennenkuin se tulvaksi tulee!

Ja valheen valta sytytteli tulia sen turmaksi.
Mutta mitä kolkompana kulki konnien kulo,
sitä valtavammin loisti tämä totuuden valo
ja sitä suuremmin sydämet sykkivät sille.

Se ei vaiennut ollakseen mieliksi valheen valloille,
se ei vapissut valheen vainovalkeiden loimussa.
Sitä suuremmin se lietsoi totuuden tulta.
Se tiesi totuuden eläneen jo miljoonan vuotta
ja voivan elää toisenkin miljoonan.
Sillä niinkuin Raamattu rauhan sanoin sanoo:
"rakkautta eivät voi suuret vedet sammuttaa",
niin myös totuus ukkosen äänin jyrisee:
totuuden tulta eivät voi valheen valtameret
sammuttaa!

Epämuotoisia sikiöitä LSDn käyttäjille

Lontoo. — **LSD voi aiheuttaa sikiön epämuodostumia ja pysyviä sielullisia häiriöitä, kirjoittaa englantilainen lääketieteellinen aikakauslehti British Medical Journal uusimmassa numerossaan.**

Lehti luonnehtii LSD:tä yhtä vaaralliseksi kuin rauhoittavana lääkkeenä käytettyä Thalidomidia, jonka joitakin vuosie sitten todettiin olleen syynä lukuisten ruumiillisesti vajavaisten lasten syntymiseen ja ilmoittaa varmuudella todetun, että se voi aiheuttaa kromosomiepäsäännöllisyyksiä, sikiön epämuodostumia ja mahdollisesti leukemiaa.

Sen lisäksi, että LSD aiheuttaa aistiharhoja, joiden luonnetta on vaikea etukäteen päätellä, mutta jotka voivat johtaa pysyviin sielullisiin häiriöihin, sen on nyt todettu vaikuttavan haitallisesti myös solujenmuodostukseen, kirjoittaa lehti.

Myrskyissä kuollut 56

Taipei. — Formosan viranomaiset tiedoittivat tiistaina, että viimeviikkoisissa myrskyissä kuoli Formosan saarella 56 ihmistä ja sen lisäksi on 24 henkilöä kateissa ja 67 ihmistä loukkaantunut.

ONNITTELUMME

VAPAUS-lehdelle

50-vuotispäivän johdosta!

Parhainta menestystä toiselle 50-vuotiskaudelle! toivottavat

LEMPI JA A. SALMINEN

Toronto Ontario

Skandaali Englannissa

Lontoo. — Lontoon Highgaten hautausmaalla sijaitseva Karl Marxin hautausmuistomerkki tuhrittiin maanantain vastaisena yönä tervalla ja höyhenillä. Se oli myös peitetty julisteilla, joissa luki: "Kansallinen rintama asettaa etusijalle Englannin." Kansallinen rintama on uusi äärioikeistolainen liike.

Muuan tuntematon tiedoitti puhelimitse uutistoimistoille, että kansallinen rintama on häväissyt kommunismin perustajan haudan vastalauseeksi Lontoossa sunnuntai-iltana pidetyille suurille Vietnamsodan vastaisille mielenosoituksille. Aiheeksi ilmoitettiin myös Neuvostoliiton kommunismin 50-vuotisjuhla.

Poliisit tutkivat tapausta. Hautamuistomerkissä on aluslaatta ja sen päällä suuri rintakuva v. 1883 kuolleesta Marxista.

Lisää syntymäpäivälahjoja 50-vuotiaalle

Tähän mennessä hankittu Vapaudelle 14 uutta ja 111 uudistusta, yhteensä 125 tilausta

Viikon aikana hankittiin Vapaus-lehdelle 6 uutta tilausta ja 38 uudistusta, yhteensä 44 tilausta ja kun huomioidaan aikaisemmin hankitut tilaukset, on Vapaus saanut syntymäpäivälahjoina 14 uutta ja 111 uudistusta, yhteensä 125 tilausta. Uusien tilausten hankinnassa täytti Nakina hankintaosuutensa.

Toimenhaltijoille sanottu "Ei"

Ottawa — Lähes vuoden kestäneiden ponnistelujen jälkeen palkkojensa korjaamisen hyväksi hallinnollisissa tehtävissä ja ulkomaapalveluksessa oleville noin 20,000 toimenhaltijalle on hallituksen toimesta sanottu muitta mutkitta "ei".

Professional Institute of the Public Servicen taholta tiedoitettiin vastaus maanantaina.

"Me olemme toivoneet voivamme aloittaa yhteiset neuvottelu kohtuulliselta pohjalta. Mutta hallituksen nykyisen jyrkän suhtaantumisen valossa ei voi odottaa muuta kuin yhteentörmäystä neuvotteluissa.

Mainittu järjestö sanoi tuntuvan siltä, että kyseessäolevat työläiset joutuvat odottamaan neuvottelujen tuloksia, jotka mahdollisesti alkavat ensi vuonna — uuden lainsäädännön alaisena, saadakseen palkkakorjauksen.

USA kouluttaa Bundeswehria

Bonn. — Bundeswehrin upseereille ja miehille annetaan yhä enenevässä määrin koulutusta Yhdysvalloissa nykyaikaisen sodankäynnin menetelmissä. Bundeswehrin ylipäällystön valtuutettu Yhdysvalloissa ja Canadassa kenraali Bensien mainitsi äskettäin Texasissa, että nykyisin koulutetaan Bundeswehrin rakettijoukkoja sekä ilmavoimia ja moottoroituja osastoja 63 rakettitukikohdassa, sotilaskentällä ja meritukikohdassa eri valtioiden alueella Kaliforniasta Mississippiin. Yksistään Fort Blissen rakettitukikohdassa Texasissa koulutetaan yli 750 Bundeswehrin rakettisotilasta. Länsisaksalaisten ilmavoimien sotilaiden yhteismäärä USAn lentotukikohdissa on yli 1.500 miestä. Länsi-Saksan lentäjien USA:ssa saaman erikoiskurssin tarkoituksena on taistelutoiminnan oppiminen atomiaseiden olosuhteissa.

Kuuba ottaa käyttöön atomienergian

Havanna. — Kuuban ulkoministeriössä on allekirjoitettu sopimus Neuvostoliiton ja Kuuban välisestä yhteistyötä atomivoiman rauhanomaisessa käyttämisessä. Sopimus edellyttää tieteellisen ja teknisen henkilökunnan kouluttamista Kuubassa ja tutkimusten suorittamista atomivoiman soveltamisesta kansantalouteen. Sopimuksen allekirjoittivat Neuvostoliiton väliaikainen Kuuban asiainhoitaja J. V. Lebedev ja Kuuban tiedeakatemian presidentti A. Nunez Jiminez.

— Naiset onnistuvat harvemmin pääsemään irti tupakasta kuin miehet, väittää tohtori Charles L. Dale, joka on Chicagon lähellä sijaitsevan Hinsdalen sairaalan johtava patologi. Tutkittaessa 1,000 potilasta, jotka kävivät sairaalan "tupakanpolton lopettamisklinikalla", oli miespotilaista vuoden kuluttua 37.9 pros. edelleen tupakkalakossa. Vastaavasti naisista vain 29.4 pros. oli onnistunut pysymään erillään tupakasta.

Tähän katsaukseen saatiin tilauksia seuraavilta:

Tilaaja, Sicamous, B.C. 1 uudistus
Tilaaja, Larder Lake, 1 uudistus
Minnie Vainio, Vancouver 3 uudistusta
Tilaaja, Garson, 1 uudistus
Tilaaja, Norembega, 1 uudistus
Tilaaja, Nakina, 1 uusi tilaus, jolla täyttyi paikkakunnan tavoite.
Hilja Salo, Waters Township 1 uudistus
Tilaaja, Spencer, N.Y., 1 uusi tilaus
Tilaaja, Hanmer, 1 uudistus
Jenny Jylhä, 1 uusi tilaus ja konttori 1 uudistus. Sudburysta hankittu 2 uutta tilausta, vielä puuttuu tavoitteesta 3 tilausta
Niko Piispanen, 4 uudistusta ja tilaaja 1 uudistus. Kaikkiaan Beaver Lakelta 5 tilausta
Joel Niemi, Cobalt, 2 uudistusta
Maija Wuorinen, 1 uudistus ja Henry Rönty, 2 uudistusta, yhteensä Torontosta 3 uudistusta
Elina Sandholm, Whitefish 1 uudistus
Tilaaja, Ansonville 1 uudistus
Emma Tuomi, Kirkland Lake 1 uusi ja 4 uudistusta, yhteensä 5
Emil Hankila, South Porcupine 1 uudistus
Tilaaja, Creighton Mine 1 uudistus
Alarik Laine, 1 uusi ja A. T. Hill 1 uusi ja 2 uudistusta, kaikkiaan Port Arthurista 4. Vielä puuttuu 2 tilausta uusien tilausten tavoitteesta
Vilma Niskanen, Bruce Mines 2 uudistusta
Walter Suonpää, Sarnia 1 uudistus
Anton Laari, St. Catharines 1 uudistus
Alina Jackson, Fort William 1 uudistus
Sulo Helminen, Windsor 3 uudistusta

Kiitämme lehtemme asiamiehiä ja ystäviä uusien tilausten hankinnasta ja lausumme uudet tilaajat tervetulleeksi lehtemme lukijapiiriin.

Yli 150 Mafian jäseniksi epäiltyä oikeuden eteen

(Jatkoa sivulta 2)

aikapommin räjähdyksessä kesäkuussa 1963. Poliisit uskovat syytettyjen sekaantuneen tulitaisteluihin ja pommihyökkäyksiin, jotka liittyivät kilpailevien Mafia-ryhmien välisiin yhteenottoihin vuosina 1961—1963.

Helvetinkoneella varustettu auto jossa seitsemän poliisia sai surmansa, lienee ollut tarkoitettu jollekulle kilpailevalle Mafia-johtajalle. Se oli alkuna suurimmalle poliisiratsiolle, mitä Italiassa on pantu toimeen sodan jälkeen. Satoja epäilyksenalaisia pidätettiin.

Virallisten tietojen mukaan Mafian rikostoiminta on heikentynyt jyrkästi viime vuosina. Viranomaisten mukaan salaseuran hävittämiskampanjasta tulee pitkällinen ja ankara.

Kauneimmat MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen ystävämme

Aili Mielosen

Muistolle

Martha ja Jack Tuovinen
Aino ja Kalle Kauhala
Sadie ja Eino Erkkilä

Toronto Ontario

Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAAN!

UUSI KUNGSHOLM...JOULUKUUN 4 p:nä, 1967

New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkan johtaja Bent Engsted, SAL—Chicago Office.
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

JOULUKSI SUOMEEN 15 PROS. ALENNUKSELLA

Jos ostatte meno-paluulipun samanaikaisesti, saatte 15%:n alennuksen säästökauden one-way-hinnasta. Euroopassa olo saa kestää 35 päivää. Säästö turistiluokassa on $76.—ja I luokassa $114.

JUHLAVA HUVIMATKA SUOMEEN

KUNGSHOLM — toukok. 18, 1968

Muut laivavuorot 1968: GRIPSHOLM kesäk. 7
KUNGSHOLM elok. 14

SAFETY INFORMATION

The GRIPSHOLM and New KUNGSHOLM, both registered in Sweden, meet International Safety Standards for new ships developed in 1960.

Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan

Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 St. John Street
VANCOUVER, B. C., CANADA — 966 West Hastings St.
WINNIPEG 2, MAN., CANADA — Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kuoron ja orkesterin harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkona, marraskuun 1 pnä kello 7.30 illalla. Orkesterilaiset kello 7 ip.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 i.p.

Hirsi surmasi miehen lähellä Brittiä

Britt. — Kuolemaan johtanut onnettomuus tapahtui lähellä Brittiä Jonat puutavarayhtiön työmaalla tiistaina päivällä. Hagarista kotoisin oleva 36-vuotias autonkuljettaja Edward Claude Cyr oli purkamassa kuormaa kun 600 paunan painoinen hirsi putosi kuormasta hänen irroitettuaan suoja-ketjun iskien häntä päähän ja musertaen hänen ruumiinsa.

Maakuntapoliisi Still Riverin osastosta konstaapeli Mike Shaffner tutkii tapausta. Vielä ei ole tietoa, josko lähempiä tutkimuksia tullaan suorittamaan.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUAA VUOKRATA

SUOMALAINEN VANHEMPI NAINEN haluaa vuokrata kaksi huonetta keittiömahdollisuudella. Vastaukset puhelin 673-8264. (24-26-28)

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Kääntäkää kelloja tunti taaksepäin

Kesäinen "valonsäästöaika" päättyy lauantaina, lokakuun 28 pnä kello 12 yöllä. Se tarkoittaa, että ennen ukkumaan menoa käännetään kello tunti taaksepäin saadakseen ylimääräisen tunnin nukkuma-aikaa sunnuntaiaamuna.

Vapauden 50-vuotisjuhlat Sudburyssa 5 pnä

Sunnuntaina, marraskuun 5 päivänä on ne paljon mainostetut Vapauden 50-vuotisjuhlat Finnish haalilla. Siitä ruokapuolesta on jo paljon puhuttu, mutta aterointia seuraavasta ohjelmasta ei paljon mitään.

Nyt on kuitenkin tiedossa että Sävel-kuoro esiintyy siellä ja mahdollisesti Melody-orkesterikin. Aino Lahti on lupautunut kirjoittamaan juhlarunon ja myös lausua sen. Kaikki tunnemme Ainon tuotteet että ne ovat hyvin suosittuja. Puheen pitää Vapauden toimittaja Wm. Eklund. Harmonikka taiteilija Leo Niemi esiintyy yksinään. Soololaulua esittää Rauha Mäki, Rauha ei ole pitkään aikaan laulanut yksin ja on varmaan miellyttävää kuulla häntä.

Siis ohjelma ei ole liian pitkä, vaikka siihen lisättäisiin muutamia kutsuvieraiden tervehdyksiä, joita myöskin odotetaan juhlaamme.

Siis tervetuloa nauttimaan hyvästä ateriasta, arvokkaasta ohjelmasta ja juhlivien ystäviemme seurasta. Ruokailu on alhaalla salissa ja mahdollisesti saadaan levymusiikkiakin aterioinnin aikana. Aloitetaan kello 2 ip. Tervetuloa. — S.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Jussi Salminen, Long Lake, Ont., on lahjoittanut täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi $2.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää lahjoituksesta sulimmat kiitoksensa.

Parkkeeraustiloja palopaikoille?

Sudburyn autojen parkkauksesta huolehtivat viranomaiset aikovat ottaa viimeaikoina kaupungissa sattuneiden tulipalojen tuhoamien rakennusten tontit parkkaustiloiksi.

Keskiviikkona pitämässään kokouksessaan he päättivät, että olisi neuvoteltava määräaikaisen vuokrasopimuksen saamiseksi kaupungin omistamaan Larch kadulla sijaitsevaan kiinteimistöön, josta paloi liike ja toimistotalo lokakuussa. Tontille saisi parkkaustilaa 73 autolle.

Parkkaustoimitsijat toivovat saavansa paikan vuokrata kaupungilta yhden dollarin vuosivuokralla.

Myöskin Elm- ja Lisgar kulman palossa tuhoutuneen rakennuksen tonttia on suunniteltu kunnostettavaksi väliaikaiseksi parkkaustilaksi.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

USA:n sotilaat käyttävät paljon marijuanaa

Vietnamin sodassa kaatuneilta ja myös haavoittuneilta tavattu huumausainetta

Saigon — Yhdysvaltain armeijan poliisipäämajasta tiedoitettiin keskiviikkona että USA:n sotilaita pidätetään marijuanan käytöstä enemmän kuin mistään muusta yhdestä rikoksesta.

Prikaatinkenraali Harley Moore Jr. sanoi, että Etelä-Vietnamissa olevasta 464,000 yhdysvaltalaissotilaasta voi olla useita tuhansia marijuanan käyttäjiä.

Äskettäin vuoden päivät Vietnamissa sotilaana ollut kirjailija Steinbeckin 21-vuotias poika John on kirjoittanut eräälle Washingtonissa ilmestyvälle julkaisulle artikkeleita, missä sanotaan, että 3/4 Yhdysvaltain Vietnamissa olevista sotilaista käyttää marijuanaa.

Kenraali Moore sanoi, että marijuanaa on löydetty vartiokojuista, sotilaspoliiseilta ja Long Binh pidätysleiriltä, missä monet marijuanan käytöstä tuomitut ovat tuomiotaan palvelemassa.

On myös julkaistu tietoja, että taistelussa kaatuneiden ja haavoittuneiden sotilaiden vaatteista on löydetty marijuanaa. Vastauksena kysymykseen, polttavatko jotkut sotilaat marijuanaa taistelutilanteessa, kenraali Moore sanoi. "Se ei hämmästyttäisi minua lainkaan."

Hän sanoi, että aivojen toimintaa hidastuttavan huumausaineen käytöllä, marijuanalla, on taistelutilanteissa vakavat seuraukset. Hän sanoi epäilevänsä, että monet "vahingossa" tehdyt ammunnat johtuvat marijuanan käytöstä.

Tämän vuoden aikana on 524 armeijan miestä vangittu marijuanan käytöstä. Koko viime vuoden aikana vangittiin 239. Marijuana-illatsuista on tullut sellainen probleemi, että milloin tahansa "nähdään paljon miehiä iltaisin tupakoimassa yhdessä, se aiheuttaa epäilyä," sanoi kenraali Moore.

Marijuanan käytöstä kiinni joutuvat miehet menettävät luottamusoikeutensa. Heidän nimensä annetaan FBI:n huumausainekäyttäjäin luetteloon. Miehen toiveet saada vähänkin luottamuksellista työtä sodasta päästyään ovat miltei nolla-asteessa, jos hän saa armeijasta tällaiset "kirjat."

Suomelta odotetaan selitystä Genevessa

Geneve. — Suomen valtuuskunnan odotetaan Lausannessa 26:ntena lokakuuta alkavassa Eftan ministerineuvoston kokouksessa selvittävän äskettäin tapahtunutta Suomen markan devalvaatiota kerrottiin asioista perillä olevista piireistä maanantaina.

Samoista piireistä tähdennettiin, että Suomen hallitus olisi halunnut ilmoittaa devalvaatiosta etukäteen Efta-kumppaneilleen, mutta tämä ei ollut mahdollista, koska asiaa ei haluttu saattaa julkisuuteen.

Minkäänlaista arviointia devalvaation vaikutuksista Eftan puitteissa tapahtuvaan kauppaan ei ole tehty, mutta Suomi ei usko sillä olevan kauppaa rajoittavia vaikutuksia. Devalvaation uskotaan kuitenkin helpottavan jonkin verran Suomen vientiä, todettiin samoista piireistä edelleen.

Sairashuoltopalvelua ei viivytetä vakuutti Pearson

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson sanoi keskiviikkona alahuoneen istunnossa, että liittohallituksella ei ole mitään aikomusta muuttaa lakia, jonka mukaan kansallinen sairaushuolto astuu voimaan heinäkuun 1 pnä 1967 niissä maakunnissa, jotka haluavat siihen liittyä.

Opposition väliaikainen johtaja mr. Starr sanoi asian johdosta olevan epäselvyyttä sen olettamuksen perusteella, että hallitus haluaisi lykätä sen täytäntööntuloa tuonnemmaksi.

Stanley Knowles (NDP—Winnipeg North Centre) kysyi, että yrittääkö finanssiministeri Sharp vaikuttaa niin, että maakunnat eivät liittyisi tähän suunnitelmaan. Mr. Sharp ei vastannut mitään.

Opiskelijat haluavat "pub" palvelua

"The Nag's Headin", (opiskelijain valitsema nimi Englantilais-tapaiselle olut-tarjoilu paikalle, "pub") toimitsijat kokoontuivat ja väärinkäsityksen kautta siitä muodostui noin 600 Laurentian Yliopiston opiskelijaa käsittävä joukkokokous, joka melkein johti lukuisiin pidätyksiin.

Viimeiset kaksi vuotta opiskelijat ovat halunneet "pubin" rakentamista yliopistoalueelle tai läheisyyteen.

Opiskelijat, oman lehtensä innoittamana, olivat päättäneet marssia kaupungilla tämän asian puolesta mutta poliisikomissio kieltäytyi antamasta marssilupaa. He kuitenkin kokoontuivat Memorial puistoon, marssivat patsaan ympärillä, huutaen ja kantaen julisteita.

Yliopiston hallinto kokoontuu käsittelemään ehdotusta, että uuteen osaan yliopistoaluetta, jonka pitäisi valmistua vuoteen 1970 mennessä, saadaan "pub".

Jos se sinne tulee, on se ensimmäinen laatuaan Canadan yliopistoissa.

de Gaulle Andorrassa

Andorra la Vieja. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle saapui maanantaina kuuden tunnin vierailulle Andorran kääpiövaltioon, joka sijaitsee Pyreneillä Ranskan ja Espanjan rajalla. Kyseessä on ensimmäinen Ranskan valtionpäämiehen vierailu tässä maassa.

Ehdokas ammuttiin Filippiineillä

Manila. — Muuan Filippiinien marraskuun vaaleihin nimitetty kunnanhallituksen ehdokas ammuttiin maanantaina kuoliaaksi Ilocos Surissa saarivaltion pohjoisosassa. Ehdokas kuului liberaaliseen oppositiopuolueeseen. Hänet ammuttiin, kun hän oli ajamassa moottoripyörällä. Surmateon syytä ei tunneta, sanoivat kansallisen poliisin edustajat.

Kongon hallitus kohentaa työläisten asemaa

Brazzaville. — Kinshasan Kongon hallitus on tehnyt päätöksen korottaa lokakuun 1 päivästä lukien työläisten palkkoja 25 prosentilla hintojen nousun johdosta. Samanaikaisesti muodostetaan "hintojen vakaannuttamisrahasto", johon hallitus asettaa 3,000,000 zairia (1 zair — noin 2 dollaria). Nämä varat käytetään välttämättömien kulutustarvikkeiden tuotantoon.

Samalla Mobutun hallitus päätti supistaa tukkukauppiaiden osuutta 25:stä 15 prosenttiin ja vähittäiskauppiaiden 20:stä 10 prosenttiin.

Otti pitkät nokoset

Muuan 65-vuotias valimotyöläinen pääsi eläkkeelle, meni kotiinsa ja sanoi vaimolleen: "Nyt minä aion ottaa asiat rauhallisesti", ja meni vuoteeseen. Seitsemän vuoden kuluttua hän nousi ylös.

Perheen lääkäri oli tällä välin kutsunut apuun vanhusten sairauksiin erikoistuneen lääkärin, joka lopulta sai taivutetuksi miehen nousemaan ylös. Senkin jälkeen potilaan oli vielä vietettävä puoli vuotta sairaalassa toipuakseen makaamisestaan. Tapausta selostettiin 300 ihmisen vapaa-ajan viettoa koskevassa tutkimuksessa, joka julkaistiin äsket täin Manchesterissa.

Uusi noitajahti alkamassa USA:ssa

(Jatkoa sivulta 1)

tuneen opiskelijan sanotaan kuuluvan Students for a Democratic Society-järjestöön.

Edellämainittu "opiskelijain valta" konferenssi pidetään Minnesotan yliopistolla marraskuun 17—19 pnä.

"Mielivaltainen poliisien käyttö yliopistoissa viime viikolla", sanoi NSA.n presidentti Edward Schwartz Washingtonissa, "on vain vetänyt entistä paremmin nähtäväksi oppilashallintojen välinpitämättömyyden opiskelijoihin nähden ja antanut lisää pontta 'opiskelijain valtaa' edistäville vaatimuksille".

Delfiinit pyysivät apua ihmisiltä

Delfiiniparvi on Krimin vesillä kääntynyt kalastajien puoleen pyytäen näitä pelastamaan verkkoihin sotkeutuneen delfiinipienokaisen. Tapauksesta kertoi tiistaina Moskovassa ilmestyvä Selskaja Zhizn-lehti.

Delfiiniparvi ympäröi kalastajien veneen ja tönimällä sen laitoja ohjasi kalastajat poijulle, jonka vieressä olevassa verkossa pieni delfiini tempoili. Kalastajat nostivat verkon veneeseensä ja vapauttivat eläimen mitä delfiiniparvi tervehti riemuitsevalla vihellyksellä. Kiitolliset delfiinit saattoivat kalastajia aina rantaan saakka.

Solidaarisuutta Vietnamin kansaa kohtaan

Mexico. — Meksikkolainen taiteilija David Siceiros on ilmoittanut tuomitsevansa amerikkalaisten aggression Vietnamissa mitä julmimpana, petollisimpana ja epäoikeudenmukaisimpana hyökkäyksenä, mitä maailma milloinkaan on nähnyt.

Taiteilijan mielestä Meksikon sivistyneistön on tuomittava pommitukset ja hyökkäys Vietnamissa. "Ilmoitan olevani solidaarinen Vietnamin sivistyneistöä ja kansaa kohtaan, jotka käyvät taistelua aggressiota vastaan", Sicieros sanoi.

— Puolan ulkoministeri A. Rapacky ja Englannin ulkoministeri G. Brown allekirjoittivat englantilais—puolalaisen konsulisopimuksen. Englanti avaa oman konsuliosastonsa Puolassa ja puolalaiset Glasgowissa. Konsulisopimuksen solmiminen johtuu huomattavasta turistiliikenteestä ja kauppasuhteiden sekä muiden yhteyksien lisääntymisestä molempien maiden välillä.

— Kaksi kolmasosaa Connecticutin osavaltion Demokraattisen puolueen jäsenistä kannattaa amerikkalaisten joukkojen poistamista Vietnamista ja rauhanneuvottelujen aloittamista, käy ilmi Demokraattisen puolueen jäsenistön keskuudessa suoritetusta mielipidetutkimuksesta. Kaliforniassa yli puolet demokraateista kannattaa niinikään Vietnamin sodan lopettamista.

Tilatkaa Vapaus!

50-vuotiaalle Vapaudelle

Vapauden tiedot tiellä on pitänyt meitä.
Pulan pahankin paremmaksi tehnyt.
Toivomme vain että oppis' ei ontuis'.
Parempi elämä meille koituis'.
Siksipä yhdessä eteen, kuin aina, on menty.
Sopuisa toiminta pysyvän sijansa saakoon.
Eipä, kuin eläköön VAPAUS sataan vuoteen
nythän päässyt olet jo puoleen.
Toivomme puutteet, huolet putoisi sulta ja meiltä.
Sortukoon sodat suohon sortajineen.
Kansat kauniit karttukoon, varttukoon.
Levitys ryntäyksessä juuri nyt
tilaajasi tuhatmäärin karttukoon.
Kultavuoden kunniaksi
joka kynsi kyntämään onneksi oman lehden.

J. N.

KUTSU

COPPER CLIFFIN LUTERILAISEN TIMOTEUSKIRKON
70-vuotisen
JUHLAVIIKON TILAISUUKSIIN

SUDBURYSSA
St. Andrew's United Church, 121 Larch St.

Keskiviikkona, 1. 11., kello 8 ip.
SUOMEN KANTTORIKUORON VIERAILUKONSERTTI
Suomen Itsenäisyyden täyttäessä 50 vuotta 1967
Uhrilahja Ohjelmia ovella

COPPER CLIFFISSA
Kirkossa, 12 Poplar St.

Perj. 3. 11. klo 7.30 ip. SUOMENKIELINEN ILTA
Pastori ja Mrs. Edwin Kyllönen, Pastori William Sumner; Sudburyn Torviseitsikko, joht. Mr. E. Hietanen; Naiskuoro.

Lauantai 4. 11. klo 7.30 ip. ENGLANNINKIELINEN ILTA
Kyllöset, tri Albert W. Lotz, Pastori Harold Brose.

PYHÄINPÄIVÄ 5. 11. klo 9.30 ap.
SUOMALAINEN JUHLAJUMALANPALVELUS
Saarna: Pastori Edwin Kyllönen, Naiskuoro.
Klo 11 (tasan) englanninkielinen radiointi CHNO 900.
Saarna. Tri Albert Lotz, Itä-Kanadan Luterilaisen Synodin Presidentti. Pyhäkoulun lapsikuoro.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Kodin valot

Keinovalo on kotien monipuolinen ja huokea sisustuselementti. Se on merkittävä viihtyisyystekijä, hämärässä istumisesta on jo aika luopua. Vasta riittävä ja oikein sijoitettu valaistus tuo esiin hienot väripinnat ja lukuisat pikku yksityiskohdat, kokoaa perheenjäsenet harrastusten pariin tekee kotityön tehokkaaksi. Valo luo ympärilleen turvallisen ilmapiirin, avaruutta, lämpöä ja kodin henkeä.

Kodin keinovalaistuksen suunnittelussa olemme usein kaavoihin kangistuneita. Sisustukseen ja värien suunnitteluun uhrataan paljon aikaa, mutta valon käyttö jää puolinaiseksi.

Tämä on usein talon suunnittelijan syytä. Valopisteiden paikat laaditaan kaavamaisesti, ja niiden lukumäärä on supistettu pienimpään mahdolliseen. Omakotitalon rakentajalla sensijaan on vapaat kädet, hän voi esimerkiksi tyyppipiirustuksiin liittyvään sähkösuunnitelmaan saada omat toiveensa toteutettua.

Nykyisissä pienissä tai keskisuurissa taloissa ei useinkaan voida varata huonetta vain yhteen tarkoitukseen. Huone on tarkoituksenmukaista jakaa "soluihin". Nämä ruokailu-, olo- ym. ryhmät hakeutuvat toisistaan erilleen. Niillä tulee olla myös oma valaistusjärjestelynsä.

Huoneissa tulee paikallisvalaisinten lisäksi olla mahdollisuus yleisvalaistukseen, jolla tasoitetaan niitä eroja jotka syntyvät paikallisesti valaistun kohteen ja valaisemattoman ympäristön välillä. Silmän toiminnan kannalta on edullisinta, että huoneen eri osien kesken ei ole kovin suuria kirkkauseroja. Hyvä valaistus saa meidät toiminnallisiksi ja pirteiksi, hämärä on väsyttävää, sillä saadaan herätettyä levon tarve.

Vaaleat katto- ja seinäpinnat kuluttavat vähemmän valoa kuin tummät. Sisustusväritys suosii hyvää valaistusta. Heikossa valaistuksessa ei ole mahdollista nauttia kauniiden esineiden, ryijyjen, taideteosten ja tekstiilien väreistä.

Kaikkia valaisimia ei pidä valita huonetilaan vain sillä perusteella, että ne kohdistavat valon alaspäin. Ei ole hauskaa myöskään se, jos kaikki valaisimet antavat vain hajavalon. Valot ja varjot antavat piristävää vaihtelua.

Hyvä valaistus edellyttää että tarkoituksenmukaisia valaisimia on riittävästi. Valaisimien tulee olla tehtäväänsä sopivia, samoin lamppujen.

Kirkkaat hehkulamput soveltuvat yleensä niihin valaisimiin, joissa varjostinpinta hajoittaa hyvin valoa tai varjostin on valoa läpäisemätön ja estää lampun näkymisen.

Himmennetyt hehkulamput soveltuvat kirkaskupuisia paremmin oleskelutilojen valaisimiin. Värejä kirkastavat neodyylilamput soveltuvat niihin kodin valaisimiin, joiden avulla saadaan sisusteiden, kukkien ja ruuan värit kauniina esille.

Valoa läpäisevällä heijastinpinnalla varustetuilla lampuilla voidaan kangas-, lasi- ja muovipintaisten riippuvalaisimien valoteknillisiä ominaisuuksia parantaa huomattavasti. Luku- ja heijastinhehkulamppu vähentävät varjostinpinnan kirkkautta ja lisäävät samalla valaistusvoimakkuutta valaisimien alapuolella olevilla pinnoilla.

Kirkkaat kynttilälamput ovat koristeellisia kristallivalaisimissa. Himmennettyjä KyH-lamppuja käytetään esimerkiksi kodin seinävalaisimissa.

Kohdelampusta saadaan hyvä valonlähde kattorakenteeseen upotettuun tai katto- ja seinäpinnalle asennettuun kohdevalaisimeen. Tämä tehokkaasti valoa kohdistava lamppu soveltuu myös moniin työpaikkavalaisimiin. Pienoisjännitekohlelamppujen avulla voidaan taas voimakas valaistus kohdistaa rajoitetulle alueelle.

Putkimaisia hehkulamppuja suositellaan suuripintaisiin valaisimiin. Verhojen kapparakenteisiin voidaan nämä putkimaiset hehkulamput myös sijoittaa.

Ulkovalaistuksessa ovat tarkoituksenmukaisia erilaiset valaisinpylväät. Ulkovalaistuksessa tulevat hehkulamppujen rinnalla kysymykseen myös sekavalo ja elohopealamppu.

Yleisesti vielä luullaan, että mm 100 watin suuruisen hehkulampun käyttö tulee kalliiksi. Tosiasia kuitenkin on, että tämänsuuruisen lampun vuorokautinen kustannus on vain vajaat kaksi penniä. Valolla sisustaminen on huokea ja mielenkiintoinen keino asunnon viihtyisyyden lisäämiseksi.

Totuutta puoli vuosisataa

Kodin valoista puheenollen muistuu mieleen muutkin kodin valot — noin kuvaannollisesti sanoen. Vapauden 50-vuotista ilmestymistä juhlittaessa ei voi olla ajattelematta kuinka tärkeää osaa sanomalehti kodin elämässä esittää. Sehän on kuin ikkuna suureen maailmaan. Ja jos on oikein valinnut lehtensä, tietää tarkalleen luottaa sen kannanottoon kaikissa maailman tapahtumissa.

Ei ole niinkään vähämerkityksellinen minkälainen lehti kotiin tulee. Jo pienestä pitäen lapset omaksuvat sen kodin yhdeksi osaksi. Ennen kuin he osaavat vielä lukeakaan, katselevat he kuvia ja suuria kirjaimia. Vieläkin on tuoreessa muistissani kuinka lapsena tavasin Työväen Kalenterista "grahampuuro on maukasta hyvän maidon kanssa, etenkin kun sitä nauttii Työväentalon ravintolassa". Samaisissa Kalentereissa oli myös kuvia ranskalaisten kuuluisien taiteilijain piirroksista, joiden sisältöä en silloin ymmärtänyt, vaikka ne julistivat vallankumouksen sanomaa mutta kun nämä samat kuvat ovat myöhemmin tulleet esille, ovat ne kuin vanhat ystävät lapsuuden ajoilta.

Kerran kouluaikanani eräänä sateisena päivänä laulutunnilla, joka oli päivän viimeisenä, joku tytöistä kääri kirjojaan sanomalehteen, joka siihen aikaan oli vasemmistolaisin. Opettajakin kiinnitti lehteen huomiota, kysyen mikä se sellainen lehti on? Kaikki oppilaat sen tiesivät, koska se tuli suurimman osan kotiin ja opettaja taisi olla ainoa tietämätön sellaisen lehden olemassaolosta.

Kaikkea painettua sanaa ei voi sanoa totuudeksi. Kouluaikana tämäkin tapahtui. Oli eletty kovia kohtalon aikoja ja historiankirjassa oli siitä kertomuksia, joita opettajamme selosti. Sama tyttö joka kirjojaan kääri laulutunnilla työväen sanomalehteen, sanoi opettajalle rohkeasti:

— Minun isäni sanoo, että tuo kirja ei puhu totta, enkä minä saa sellaista uskoa.

Opettaja tuli tästä hiukan hämilleen, mutta hän oli siksi paljon rauhaa rakastava, että lupasi päästää meidät sellaisen historian lukemisesta . . . Kuinkahan on käynyt jälkipolvien?

Jollakin on sellainen käsitys, että painettu sana ei valehtele mutta edellinen jo todistaa, että valheellisilla kirjoituksilla voidaan harjoittaa aivopesua lapsista alkaen.

Tällaisia esimerkkejä voisi luetella vaikka kuinka paljon, mutta niitähän on jokaisella muisteltavaksi . . . Tämänkin lehden lukijat tietävät, kuinka paljon maailma on mennyt kehityksessä eteenpäin aivan viimeisten vuosien aikana. Siksi on erikoisen suuri ihme, että tällainen pieni siirtolaisten lehti, näin suuressa maassa kuin Canada, on pysytellyt kehityksen mukana ja ilmestynyt puolen vuosisataa. Jokaiselle on myös tunnettua, että sen ilmestyminen ei ole ollut helppoa vaan joskus hyvinkin vaikeaa, mutta sisulla ja ennen kaikkea Vapauden lähelle kerääntyneen kannattajajoukon avulla on kaikista vaiheista selvitty ja kunnialla voidaan viettää lehden viisikymmenvuotisjuhlia.

Tämä juhlanumero ja siinä olevat kuvat kertovat lyhyesti Vapauden ilmestymisen historian, joka monelle sen lukijalle on tuttu, mutta mistään hyvästä asiasta ei koskaan puhuta liikaa.

Vapaus on aina pyrkinyt totuuden tiellä kulkien palvelemaan juuri vähäosaisia ja heidän olosuhteitaan parantamaan. Suuri rauhankaipuu kulki ensin kuin huokauksena yli maailman ja se leimattiin vain kommunistien aatteeksi, mutta Vapaus oli pelkäämättä rauhaa puoltamassa. Nyt rauhanaate on niin laajalle levinnyt kaikkiin kansankerroksiin, että sen ääntä on kuultava isoisempienkin.

Kiitos Vapaudelle näistä kuluneista vuosista ja onnea sen edelleenkin ilmestymiseksi.